

ŞİZOFRENİ

bütünöyle kuşkudayız

İNSAN HAMİLE KADINDIR

NORODOL

SİHİRLİ FORMÜLLÜ
KOMPLE KOMPLO KURAMI (K.K.K.)

ZIMN

KERAMİ AĞA'NIN GARİP SERÜVENİ

Recep Güngör ztolan'ı yitirdik.
Edremitliydi. 64 yaşındaydı. Günde on paket sigara içerdi.
Hayatının son on yılını Bakırköy'de geçirdi.
Deliydi, evet. Bir şiir delisiydi.
Yazarımızdı.
İlk sayımızdan bu yana R.G. rumuzuyla pek çok şiirini yayınladık onun.
Şiirlerinden biri Eskişehir'de niversite öğrencileri tarafından bestelendi.
Bir diğeri İngiltere'de yayınlanan "Changes" dergisinde çıktı.
Yok, artık.
İşte bir şiiri daha:

BOŞ DÜNYA

rubai!.. dörtlük!..
vezni: hece vezni: 7+7=14

Gelen ve giden sarhoş! Bu dünya, sarhoş dünya
Eğeri bir aşkı varsa, insan için hoş dünya
Mal yalan ve mülk yalan
hayallerle oyalan
bu dünya, fani dünya! yalan dünya
Boş dünya!..

Recep Güngör'e sevgiyle...

var-ettirmişler KUŞKUNUN GÖZYAŞLARI
yaparmış PASLI LÂMBAM

ha!-he-ya-Nazife SİHİRLİ FORMÜLLÜ KOMPLE KOMPLO KURAMI
evden-çıkıp ZIMN

kafirin NORODOL

gezentinin-biriymiş PORNOGRAFI İDEOLOJİSİNE GİRİŞ

YA DA PORNOGRAFI HADIM EDER

resul-etmiş-aferim!-ne-iş DÜN

ejnebi-mi? BİR YAZI DENEMESİ

naili-neil-neil NASIL İYİ BİR PSİKOTERAPİ HASTASI OLUNUR

aya-kadar SADECE ÖYLE

tarafı kızın omzuna kadar bilezik takmış diyolar CİNAYET SÜSÜ

fenni-sünnetçi İNSAN HAMİLE KADINDIR

ejnebi-ya!-sünneti-de-yoktur SAVUNMA

de-pek-güzel-olmuş HAYAL VE SİNEMALAR

aya-kadar-yürürmüş-deme KERAMI AĞA'NIN GARİP

SERÜVENİ

canım-oğlan SCYLLA AND CHARIBDES, SEE THE

DESTINY I SOLD

De ğ i n e l i m

Müstehakız 1.

Malumunuz, zam geldi hayatlarımıza. Her şey ikiye katlandı. İki büküm olduk.

Müstehakız 2.

Refah Partisi geldi hayatlarımıza. Biz çöplüklerdeydik. MHP'nin %8'ine hiç bakmadan Refah histerisine kapıldık. Cem Özer'le, Bedri Baykam'la neredeyse müttefik olduk. "Yoksa, yoksa çağdaş/batılı hayatımız tehlikeye mi giriyor?" diye bağırarak çöplüklerden. "Meyhanelerimize ellemeyin n'olur" diye tutturduk.

Müstehakız 3.

Biz azınlığız artık. Biz kimiz? Biz zaten azınlık değ il miydik?

Özür 1.

Sürekli gecikiyoruz. İki aylık bir dergi çıkarıyoruz ama hep birinci ayın sonuna yetiştirebiliyoruz.

Kitabevlerine sürekli soruyorsunuz. Bize kızılıyorsunuz. Haklısınız, özür dileriz.

Ama başka türlü olmuyor. Bir dahaki sayı, hoş bir aksilik olmazsa Haziran'ın son haftası çıkacak.

Özür 2.

Doğrudan söylemek gerek. "Doğrudan söylemesi" şöyle: Otuzbin lira oldu, bu sayı.

Gerekçesi de şöyle: Dergiyi birinci hamur kağıda, kuşe kapak, 48 sayfa sürdürmeye ve satış gelirinden başka hiçbir gelire dayanmamaya kararlıyız. Bu durumda, az önceki cümle "zam gerekçesi" olmuş oluyor.

◆ Dergi devam edecek. İlginize -ki posta kutusuna gittikçe bariz bir şekilde belli oluyor- çok teşekkür ediyoruz.

◆ Çağaloğlu'nda yaprak kımıldamazken, yayıncılar kan ağlarken, kitabevleri okur duasına

D e ğ i n e l i m

çıkarken yayıncılığa başlıyoruz.

Bugüne dek hangi işimizi “akıl”la yaptık ki, bunu da yapalım.

Mayıs sonuna doğru üç kitap yayınlıyoruz.

İlki, Şizofregi’nin bugüne dek çıkan sayılarındaki metinler, şiirler, konuşmalar, tartışmalar ve çevirilerden bir derleme olacak: **“Şizofregi Kitabı”**

İkincisi, Fatih Altınöz’ün Şizofregi’de, Özgür Gündem’de ve evde yatağının üstünde tükenmez kalemle yazdığı yazılarının yer aldığı **“Şaşkın Karayolu Balinaları.”**

Üçüncüsü, Süreyya Evren’in **“Yaşayıp ölmek, aşk ve avarelik üzerine kısa bir roman”**ı. Kapağında Süreyya’nın ismi yok. Sakın şaşırmayın.

Kitapları da, dergiyi olduğu gibi genel dağıtıma vermeyeceğiz. Şuralarda olmasını planlıyoruz. Şimdi soralım: Nereelerde? Evet, şuralarda:

İstanbul *Beyoğlu Pandora, Mephisto, Pentimento, muhtelif kitap tezgahları.*

Kadıköy *Akyüz, Nezih, Gençlik.*

Ankara *Dost, İmge, İletişim, ABC, Arkadaş.*

İzmir *İleri, Konak, Kabile.*

Bursa *Ezgi.*

Eskişehir *Kibele.*

Antalya *Akdeniz.*

Magosa *Deniz.*

Ayrıca irtibat için telefon numaraları:

Ankara temsilcisi Cem İnaltong:

287 30 70

Antalya temsilcisi Mustafa Şafak:

2420149

Edirne temsilcisi Ali Tarhan: **2131006**

İzmir temsilcisi Bülent Pişmişoğlu:

4221044

Sivas temsilcisi Hamit Okuroğlu:

4776220

Bizi ise **0-212-2606849** numaralı

telefondan ve **2587269** numaralı

faxtan bulabilirsiniz.

◆ Ne yapalım bir tek dergimiz var.

Bütün duyurularımızı buradan

D e ğ i n e l i m

yapıyoruz. Zamanınızı almış olabiliriz. Nitekim öyle de oldu.

Posta kutusuna gelen mektuplar için bir kez daha “sağol, sağol, sağol.”

◆ Hayatını kaybeden seni duyduk. Çünkü duyulmayacak gibi değildi. Arzu ve Yeşim, Beatrice Tekielski ile ilgili bizi bir arayın.

◆ Bir arkadaşımız var. Adı Meltem, soyadı Bal. Bir de öykü kitabı var. Adı, “Satılık Sevinçler”

Şimdi hikaye şu:

Meltem bu ilk kitabıyla Milliyet Öykü Ödülü yarışmasına katılıyor. Birincilik veriyorlar. Kitabın ilk bin tanesi basılır basılmaz tükeniyor. İkinci bini basılıyor. Basılıyor ama şöyle basılıyor. Meltem’in kitap kapağının içine ikincilik ödülü alan kişinin öyküleri konarak basılıyor. Ve Milliyet Yayınları, kitabı dağıttığı yerlerden toplayamayacağını, ikinci binin tükenmesi halinde üçüncü binlikte doğru kitabı basabileceğini, bu işle çok uğraşmamasını söylüyor Meltem’e.

Komedi. Meltem Cumhuriyet Kitap Eki yöneticilerine gidiyor ve bu konuda bir yazı yazarak kendisine yardımcı olmalarını rica ediyor. “Olmaz” diyorlar.

Meltem sonuçta bize geldi. Hikayesini anlattı. “Mike Hammer” bakışlarımızla dinledik onu. Merak etme dedik, hallederiz. Değınmelere yazdık. Her şey halloldu. Vicdanımız rahat. Yorucu bir gündü.

◆ 4 Haziran 1994 Cumartesi günü saat 13:00’de, İzmir’de, Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar İçin Vakıftayız. 1375 sokak. Sevil Apt. No: 6/1 Alsancak (Amerikan Hastanesi yanı) Gelirseniz görüşürüz. Zaten başka türlü mümkün değil...

◆ Derginin bu sayısındaki yazılar Londra, Nazilli Hamzallı Köyü, Datça, Eskişehir, New York, Zeytinburnu Semiha Şakir Huzurevi, Ankara ve İstanbul’dan gönderildi. Hayırlı okumalar.

Nasıl İyi Bir Psikoterapi Hastası Olunur ?

David A. Levy
California Üniversitesi, Los Angeles

İnsanlara nasıl iyi bir psikoterapist olunacağını öğretmek için yazılmış birçok kitap bulunmasına karşın iyi bir psikoterapi hastası konusunda kitap bulmak güçtür. Bu makale size psikoterapi deneyimimizde yardımcı olabilecek bir takım öneri ve teknikler sunmayı amaçlamaktadır.

Psikoterapi Seansında Nasıl Davranılır: “Yasak” ve “öneri”ler

Bir psikoterapi hastası olmanın en zor (ama en eğlenceli) tarafı psikoterapistinizle olan ilişkinizdir. Daha telefon konuşmanızın ilk dakikalarından itibaren doktorunuzun sizi sevmek, bağlanmak ve sizi iyileştirebilecek tek insan olduğuna inanmak gibi kuruntuları olduğunu göreceksiniz. Terapistiniz ruhunuzun ve cüzdanınızın derinliklerine doğru yol alırken aşağıda belirttiğim, son derece kolay öğrenilebilen yirmi teknikle onu avucunuzun içine alabilirsiniz.

1. Bütün başarıları terapistinize, tüm başarısızlıkları kendinize atfedin.
2. Terapistiniz insanın doğası hakkında itiraz kabul etmez tarzda ahkam keserken hışı içinde gözlerinin içine bakın.
3. Sürekli olarak terapistinizin söyledikleriyle Freud'un öğretilerini birbirine karıştırın.
4. Ana babanızın, öğretmenlerinizin ve özellikle de önceki terapistlerinizin hoşgörüsüz ve yargılayıcı tavırlarından yakının.
5. Daha hızlı ilerleme gösteremediğiniz için terapistinizden bol bol özür dileyin.
6. Arada sırada, pek yakında elinize yüklü bir miktar para geçeceğini söyleyin.
7. Çok nadir anlarda kısa bir sessizlikten sonra terapistinize; “Benim ne hissettiğim seni gerçekten ilgilendiriyor, değil mi?” diye sorun.
8. Terapi seansınızı kaçırmamak için Tahiti’de bir haftalık tatili reddettiğinizi söyleyin.
9. Terapistinize, Nobel ödülü kazandığınızda bu ödülü ona borçlu olduğunuzu tüm

dünyaya duyuracağını söyleyin.

10. Terapistinize, tedaviye sonuna kadar, 50 yıl sürse bile devam etmeye kararlı olduğunuzu bildirin.

11. Terapistinizin kendisiyle geliştiğini anlamamazlıktan gelin.

12. Seansın ortasında uyuklayan terapistinizi uyandırarak rahatsız etmeyin.

13. Siz dertlerinizi anlatırken başka şeyler düşündüğünü terapistinizin yüzüne vurmayın.

14. Rüyalarınız hakkındaki yorumlarının geçen senenin yıldız falı kadar yararlı olduğunu asla söylemeyin.

15. Terapistinize asla, "Bir kere de benim bilmediğim bir şey söyle!" demeyin.

16. Terapistinize; "Sana bunu için mi para ödüyorum?" sorusunu asla sormayın.

17. Sakın "Tesisatçı bile yaptığı işin sonucu konusunda garanti verebilir," demeyin.

18. Terapistinize "Niye psikolog oldun ki? Hukuk Fakültesi'ni tutturamazsan açıkta kalmaktan mı korktun?" diye sormayın.

19. Terapistinize asla "Terapi yapmak, senin için insanlarla iletişim kurabilmenin tek yolu mu?" sorusunu sormayın.

20. Sakın terapistinize, "evet, ama bunun benim sorunumla ne ilgisi var?" demeyin.

Psikoterapi Seanslarından Maksimum Yarar Sağlamak:

**ANA BABANIZIN, ÖĞRETMENLERİNİZİN VE
ÖZELLİKLE DE ÖNCEKİ TERAPİSTLERİNİZİN
HOŞGÖRÜSÜZ VE YARGILAYICI
TAVIRLARINDAN YAKININ.
ARADA SIRADA, PEK YAKINDA ELİNİZE
YÜKLÜ BİR MİKTAR PARA GEÇECEĞİNİ
SÖYLEYİN..**

"Ekstra" Fayda ve Kazançlar

Psikoterapi süreci boyunca elde ettiğiniz ilerleme (ya da gerileme) bir yana, bir psikoterapi seansına katılmak size insanlar arası ilişkilerde muhteşem manevra kabiliyeti kazandırabilir. İşte size dört örnek:

1. Tanı Etiketlerinin Ardına Gizlenebilmek

Davranışlarınızın sorumluluğunu üstlenmek yerine suçu, kendinize konan tanı üzerine yıkabilirsiniz. Örneğin; biri sizi eleştirecek olsa cevabınız hazır; "Hey, daha iyisini benden nasıl beklersin? Biliyorsun ki ben netleşmemiş borderline kişilik özellikleri gösteren düşük derecede pasif-bağımlı kişilik tipiyim!"

2. Terapylı Sevgiınıza Karşı Kullanabilmek

Sevgiinizle kavga mı ettiniz? Hiç önemli değil! Tartışmanın konusu ne olursa olsun yüzüne onu darmadağın edecek şu cümleyi çarpın; "Ben ilişkimizi düzeltmek için terapiye

bile gidiyorum. Ya *sen* ne yapıyorsun?"

3. Geçmişin Öcünü Alabilmek

Anne ve babanız size neden psikoterapiye gittiğini soracak olursa onların, ilişki ve suçluluk duygularına gömülerek susup kalmalarını garanti eden çok etkili iki stratejiniz var:

a. Pasif-agressif Manevra

Bu taktiği uygulamak için sadece aşağıda belirtilenleri yapın:

(1) Dertli ve hayal kırıklığına uğramış görünün, (2) "neden bazı insanlar hiç değişmez" tonunda derin bir iç çekin, (3) başınızı iki yana sallayıp mırıldanarak uzaklaşın.

b. Direkt Frontal Saldırı

Anne ve babanızın *dosdoğru* gözlerinin içine bakıp hiddetle "Terapiye gitmemin iki nedeni var. Bilin bakalım bunlar kim?" diye bağırın.

4. Arkadaşlarınızı Etkileyebilmek

Dostlarınızla birlikte olduğunuz ortamlarda psikote-

rapi seansları ve televizyon şovlarından öğrendiğiniz psikoloji terimlerini kullanmayı alışkanlık haline getirin. "Hatalı introjectler", "bastırılmış libidolar" "şişirilmiş kişilikler", "irrasyonel inanç sistemleri", "oluşumunu tamamlamamış gestaltlar", "maladaptif öğrenme modelleri", "ontolojik güvensizlik", "disfonksiyonel aile sistemleri", geçmişinizdeki "eleştirel ana-baba" ve içindeki "hırpalanmış çocuk"tan, bu terimleri çok iyi tanımanın ve kullanmanın verdiği bir alışkanlığınız varmış gibi süratle bahsederek ne kadar "derin" olduğunuzu gösterin. Hemen ardından arkadaşlarınıza, ağır başınızı ya-

na eğip gözlerinizi kısarak yeterince aydınlatıcı olup olmadığınızı sorun.

Son Bir Söz

İyi bir psikoterapi hastası olmanın kolay olmadığını unutmayın. Milyonlarca kişi hala öğrenemedi. Ancak *ümidinizi kaybetmeyin!* İnanın; başarabilirsiniz! Burada açıklanan stratejileri yaşamızın bir parçası haline getirdiğinizde tamamen iyileşme ve gerçek ruh sağlığına ulaşma yolunda önemli adımlar atmış olacaksınız

*"Freudent Encounters"*dan
Türkçeleştiren : GÜLİZ SAVER

DAVRANIŞLARINIZIN SORUMLULUĞUNU
ÜSTLENMEK YERİNE SUÇU, KENDİNİZE
KONAN TANI ÜZERİNE YIKABİLİRSİNİZ.
ÖRNEĞİN; BİRİ SİZİ ELEŞTİRECEK OLSA
CEVABINIZ HAZIRDIR; " HEY, DAHA İYİSİNİ
BENDEN NASIL BEKLEERSİN ? BİLİYORSUN KI
BEN NETLEŞMEMİŞ BORDERLINE KİŞİLİK
ÖZELLİKLERİ GÖSTEREN DÜŞÜK DERECEDE
PASİF BAĞIMLI KİŞİLİK TİPİYİM!"

Bir Yazı Denemesi

OYSA İSTERDİM Kİ,
SİZE MASAL
ANLATMAYI,
DÜŞLERİNİZDE KOŞMAYI,
HELE HELE O MANTIĞIN
SINIRSIZ DOĞRULUĞUNDA
SINIRLI YANLIŞLIKLAR
BULMAYI ÇOK İSTERDİM.
NE ACI Kİ, BÖYLE
BİRŞEY YERİNE,
SİZE OLMAYACAK
YERLERİN
ALİŞİLMAMIŞ
SOKAKLARINDAKİ
ÇETREFİL
ADRESLERİ SUNUYÖRUM...

I

Yapacak fazla birşeyimin olmayışı özvarlığımın sınırlarından taşan sanrılarımın oluşmasına tekabül etmiş olsa da, beni düşünmeye iten özvarlığımı dışlayan salt varoluşumdur. Dıştalanmayı olumsuz sonuçlar çıkarılacak birşey olarak düşünmüyorum. Nihayet yaşamın, ama hayatsal bir yaşamın nihai sırrı burada yatar; dıştalandığın an yeni bir boyuttasın. Boyut dediğim de aslında başlangıcın simetrik kalıplarından başka birşey değildir. İşte burada ölüm, yaşamın bir başka boyutu olarak önünüze çıkar. Alışılmamış bir gariplik olsa da bu, ürpertici bir tanrının yanısıra, salt yalnızlığın kendisidir de; öyle ki metalaşan bir filozofun, salt aklını pazarlaması da buna benzer birşey gibi görünür

alışılmamış aralıklarda.

Fakat alışılan birşey var ki, o da her şeyin başlangıcında “ben neyim” sorusu olmalı. Öyle günahkar yanımız değil bu, hele hele tanrıyı öldüren yanımız hiç değil. Nasıl ki geometrik bir şekil çizmeniz ya da kurgusal bir mantık tanımını yapmanız size özgü ise, düşünülme-yeni de düşünmek bana özgü birşey olmalı diyorum. Haklılıkla beni yargılayan düşleriniz olabilir; bu olsa olsa kendinde bir hücrenin kendine dönüşündeki kendiliğinden habersiz yanındı diyeceğim. “Ben neyim”, işte en acele sorduğum, ama kusursuzca sorduğum soru bu salt varlığıma.

Hemen itiraf da edeyim ki, varlığım sanki bilincimin sınırlarının dışında bir yerlerde, ken-

diliğinin, belki de kendi içinliğinin dışında. Kuşkusuz kelime oyunu yapmıyorum, ya da sonsuz yangınların içinde de değilim; olsa olsa belki sınırsız bir tanımsızlıktayım, hem sınırsız hem tanımsız. Doğrusu şu anda evren dediğimiz sonsuz masalın da böyle, bu durumda olmasını isterdim. Oysa isterdim demekle de istemediğim bir sınırın içine hapsolmuyor muyum? Nasıl anlarsanız anlayın, fakat her sınırın bir sınırsızlığı da çağrıştırdığını bilmekle de bir yerlerde öylece bekleyin. İşte öylece beklediğiniz yer asimetrik ya da simetrik olabilir, o mükemmel geometrik usunuzda. Ya da tuhaf bir sonluluk tarafsızlığın içinde bir taraf gibi.

Oysa isterdim ki, size masal anlatmayı, düşlerinizde koşmayı, hele hele o mantığın sınırsız doğruluğunda sınırlı yanlışlıklar bulmayı çok isterdim. Ne acı ki, böyle birşey yerine, size olmayacak yerlerin alışılmamış sokaklarındaki çetrefil adresleri sunuyorum.

II

Neredeyim? Şu anda gördüğüm sobanın, televizyonun ya da televizyonun üzerindeki plastik bebeklerin benim için bir anlamı olabilir mi? Belki bunlar nerde oluşumu belgeleyen küçük ayrıntılar. Belki de zamanı sonsuzca böldüğüm usumda, beni sorgulayan safça görüntüler.

Ne olursa olsun ben burdayım. Hiç olmazsa bedenim burda. Peki burası neresi? Biraz önce televizyonun düğmesine basmış olsaydım bu sorunun da anlamı kalmayacaktı. O halde yalnızca neredeyim demek yetmiyor. Doğrusu, ne-

relerdeyim? Daha iki saat önce o köhne tuvaletteki mum ışığına bakıp kurduğum hayaller bile nerdeliğimden habersizler şimdi. Belki o hayallerde, şu devreli kutunun içine hapsoldular.

Unutmayabilirdim oysa her şeyi; eğer çelişmeseydim bir sonraki halimle. Oysa bu değil mi ki, yine beni gecenin yarısında Ruımlar'dan kalma dar, uzun sokaklarda koşturan. Ne aradığımı da bilseydim keşke, o dar, uzun sokaklarda. Hayal işte, yabancılaşmanın sınırsızlığındaki bir hayal. Eh, ne de olsa hümanizmin sınırlarında hapsolmaktan da kötü sayılmaz bu. Ben ki tüm sınırları kapsıyorum. Olumsuz da görünebilirim, olumsuzlukları da kapsadığım için. Ama maskeli erdemlerin ötesinde bir olumsuzluk olmalıyım, pozitif bir olumsuzluk. Anlıyor belki düşlediğimi, gördüğüm plastik bebeklerin kendi aralarında kurduğu o metafizik dünya. Hoş anlamalar da olur, şu anda anlayamadığım nerdeliğimin ölçüsünde.

Evet biliyorum, zamanı gelince gördüğüm şu soba gürültülerle yanacak, televizyonsa nerdeliğimizin şahsına muhasır dünyasına yapay nerdelikler katacak.

Ama ben bilemiyorum, bulup bulamayacağımı, bu sorunun nihai yanıtını...

SON BÜYÜK YALNIZLIK

"Medya yalnızca sayısız seçenek sunar; ama aptallaştırıcı bir bütünlük ve aptallaşmaya aday insanlar olduğu sürece, medyanın bu sayısız seçeneklerinin sınırsız bir yönlendirmeye ve tahakküme dönüştüğünü görürüz"

S A U U N M A

Bunları yani şu çizgisiz kağıttaki yazıları yazana kadar bakirdim. Bir kız çıktı ufak tefek ve gözlüklü önce beni sevdiğine inandırdı beni sonra benimle yattı yeni anlıyorum ırzıma geçtiğini. Sonra bıraktı. O ilişkileri çabuk tüketirmiş. Ulan tükettiğin insanlar be. İyi dedim gitti. Ertesi gün hep gittiğimiz yerde onu gördüm. Bizim masaya oturdular. Ve tanıdığım birisine sarkmaya başladı. Boş bir vaktini bulup aşağı çağırdım. Ona histerik misin? dedim, bana bağırdı, sen niye buraya geldin dedi, ben niye seni ilgilendiriyorum dedi. Hani yukarıda tanıdığım dedim ya "arkadaş" kavramı üstüne yeniden düşünmem gerek işte öyle deyince ben de eve gitmekten korkuyorum, yalnız kalmaktan korkuyorum seni kıskanmıyorum sadece sinirliyim dedim. İçimin rahatlaması için son bir şey yapacağım izin verirmisin? (mi'yi bitişik yazdığım için kızmayın lütfen) dedim hayır dedi. Ben de izin vermesen de yapacağım dedim ve tokat attım. Ama rahatlayamadım. Ben kimseyi sevemem eğer beni sevmezse bir suçum yok. Ben sevecek insan değil beni sevecek insan arıyordum o zaman severdim. Birileri bana kızdı o geceden önceki gece bir tanıdığımda o gece bir tanımadığımda kaldım. Sonra çok dolaşım. Kadıköy-Moda sahilinde, hani arka tarafta, çay bahçeleri yüksekte olan yerin alçak yerinde denize baktım anladım ki deniz de toplum gibi bir avuç su aldığınızda temiz, duru, cana yakın falan ne boksa görünür ama elde durmaz akar gider yine o boklu, atıklı, dipsiz, sonsuz, boğucu cemiyete katılır. Ya o bir

avuç suyu donduracaksın buzdolabına koyup (buzdolabım yok hay sikeyim) (özür) ya bir kavanoza koyacaksın (bunu da yapamam) ya peşine takılıp gideceksin sen de öyle olacaksın ya öleceksin ya kahrolacaksın. Neden kahrolacaksın çünkü denize bir şey yapamazsın kayak, gemi vs. olmak senin ahlakına aykırıysa su olmak da aşağılık bir davranış olarak algılanıyorsa kahrolacaksın. Bunu yapan da denizdir. Onu temizleyemezsin ancak kirletirsin o da işine yaramaz çünkü lazım. Benim durumum ne olur? dedim. Sonra "ne olur?" değil "ne oluyor?" demem gerektiğini düşündüm. Cevap bulamadım sonra kalacak yer ve adam bulamadım bundan önce taş üstünde oturduğum için götüm çok üşümüştü akşam kendimi evde buldum. Onun aldığı çiçekler duruyordu ve kuruyordu, yastık ona kokuyordu, yıkanmamış bulaşıkların bir kısmını o kullanmıştı, yüzümüzü aynı havluya silmiştik ve ben onu değil o beni düzümüştü. Niye ona kimse öğretmemişti böyle yapmasının kötü olduğunu? Sandalye üstünde "Parçalanmış Divan" duruyordu aldım açtım buldum:

*"...şiddetim
simyası mutlu gece düşlerinize ama siz görmeyin gene de
celile marka nefretle süngülenen müsellesin dördüncü
köşesini
söylenmemiş birşeyler kalsın lütfen
artık anlamayın beni."*

Bana kızan lavuk geldi aklıma bu şiir ona sesle-

nebilirdi ama ondan önce Zehra'ya. Orhan Alkaya'ya bir kızdım bir kızdım niye bana bırakınadın bu bölümünü bu şiirin diye küfrettim. Ama yine de Orhan Baba'ya laf söyletmem.

O lavuğa da bir şiir buldum hepsini yazsam çok tutar şurasını yazıyım yeter sade ona değil hepsine:

..."duygularım suç işledi törenize karşı. mutlu ilişkilerinizi bozdum acılı sesimle. geçmişte ve gelecekteki bütün aşklarımı size bırakıyorum ve olacağı buydu sonunda."

Ya ben yazardım bunu be, ama olsun ne önemi var özneliğimiz mi kaldı şunun şurasında. Aklıma geldikçe sinirleniyorum. Benim uğramaya korktuğum bir arazide zorla bana geçekondur yaptır-dınız. İyi kötü geçinip gidiyordum sonra onu yıktınız. Bir tokat azdır size. Ama ağladığınızı görünce bir an durakladım, yoksa ağlamayı biliyor muydunuz diye düşündüm. Hayır şov yapıyordunuz, yüzünüz kızarmıştı belki gözlerinizden yaş da geliyordu ama sırf benim ne kadar kötü olduğumu göstermeye gelmişsiniz. Olsun ben doğru yaptım. Madem ki sevilcek bir kadın kalmamış bu şehirde eli öpülecek bir muhterem öç almanın günü gelmiştir ama şehirden değil sevilcek gibi kendini gösteren kadından, elini öptürmeye çalışan pezevenkten. Madde insana ihanet etmez, çiçekler duruyor, kuruyor ama yerinde, aldığı kitap da duruyor bir kenara atıp giden insandır. Annem gibi, babam gibi, Pırnar gibi, Zehra gibi, Ercihan gibi (işte bu sonuncu ona tokat attım diye

Kadıköy-Moda sahilinde,
hani arka tarafta, çay
bahçeleri yüksekte olan
yerin alçak yerinde
denize baktım anladım ki
deniz de toplum gibi bir avuç
su aldığınızda temiz, duru,
cana yakın falan ne boksa
görünür ama elde durmaz akar
gider yine o boklu, atıklı,
dipsiz, sonsuz, boğucu
cemiyyete katılır.

kızan). Ne insanlar sevdim zaten yoktular. Ama arasına para gönderirler, çamaşırlarımı yıkarlar selam verirler, selamı vermezler, kızarlar. vs...

Bu sayfaya geçmeden önce bir kızdım yarım tencere pilav yedim yetmedi gittim bir de lavaboya işedim. Biri eve gelene kadar zaruri ihtiyaçlar dışında dışarı çıkmayacağım. Hiç olmazsa beni merak eden biri olmalı. Sonra bunu size göndereceğim bugün üçüncü gün mektup bitince sonra eklerini kaç gün evde durduğunu.

Helal olsun sana sığınakları-

mı da yağmalıyorsun kalabileceğim bütün evlerde kal, tanıdığım bütün erkeklerle yat, git karaköyde çalış istersen seni sevicem işte lanet yaratık. Üzüleceğinden emin olsam intihar ederdim ama yok kılığına yaşıyacağım.

İçimden bir ses "Pis herif niye vurdun kızcağıza, köylü, maço" vs. diyor. Ulan sen kimsin be? "Ben süperego'yum" Allah belanı versin zamanında neredeydin. Akıl dedikleri sen olsan gerek. Niye kendimi duyguların seyrine kaptırdığımda ortaya çıkmadın? Niye o zaman kaçtın? Senin de hoşuna gidiyordu değil mi? Puşt süperego, hiperego olsan kaç yazar. Sana bıraktığımda işi ne seviyordum ne de üzülyordum. Pek kötü değildi ama iyinin de bir kıymeti yoktu. Tepkisiz durmaktansa acı çekmek daha insani değil mi?

Tokat attıktan sonra ona yazıp verdiğimi şu şeyi de yaktı. Yazayım mı? yazayım anasını sattığım (Başka bir yere not etmiştim):

"Karanlıkta gelirdin, seviştik mi (?) kar yağırdı ya da öyle sanırdım. Ben hissettiğimi almaya çalışırken sen olanı yok ederdin.

Kullanılmadığına inanmak içindi kullanmaların, alışkanlıktan lorktuğundan can yakan alışkanlığın.

Denizsiz bir gezegende serap olduğundan, şüphe etse de nasıl bırakır bir martı bulduğu vahayı? İsteme

Kör olsaydınız suçlu olmayacaktınız, cevabını verdi İsa 'Oysa kör olduğunuz halde görebildiğinizi iddia etmekle suçluluğunuz açığa vurmuş oluyorsunuz.

Sözünün eri olduğumdan

Bu yazıyı burada bırakıp gözlerimin altına bir halka daha yapmaya çalışacağım. Ve doğum gününde o karanfillerden birini, elimi kanatıp kirleteceğim bir peçeteyle sarıp göndereceğim.

Fiyakalı olsun

değil, üzölmeyeceğın için deneme-yeceğim cezalandırmayı.

Biliyorum ki hiç duymaya-cak dudaklarımın ellerimin, peni-simin duyduklarını ruhum. Başa dönmek böyle kolaysa kim öğretebilir unutmayı bilmeyen bana umut etmeyi? “(Buraya kadarı ya-zılıydı)

Beni terkedeceğini bile bile onunla beraber olmuştum ama ge-cekonduları da yıkılacağını bile bile yapmıyorlar mı? Belki yık-mazlar diye.

O ilk kağıdı başka bir dergi-ye gönderecektim sonra dedim boşver oğlum sen layık olduğun yere gönder. Sizde mi beğenmiye-ceksiniz, atın gitsin bana koymaz nasılsa. Beni kimler siktiretti de hala ölemedim. (Ama yayınlarsa-nız ilk sayfanın ikinci sayfasından başlayın da gereksiz tartışmalara girmeyin) (Sayfanın” değil be” yaprağın” olacak)

Bu yazıyı burada bırakıp gözlerimin altına bir halka daha yapmaya çalışacağım. Ve doğum gününde o karanfillerden birini, elimi kanatıp kirleteceğim bir pe-çeteyle sarıp göndereceğim. Fiya-kalı olsun. Karanfilin sapına sara-cağım. Yeşermeyeceğini bile bile karanfili kanla sulamanın bir adı vardır mutlaka.

Sırf bu yazıyı tükettiğiniz için mi gidiyorsunuz? Siz ondan

daha iyisiniz üzölmeyin. Umarım böylesinizdir! Buyrun fazla bile-tim var.

Bitti demek ne kadar doğru olur ah savunmam bir şeylerden emin olmam da gerekiyor yapamı-yorum.

LÜTFEN DİNLEMESYE DEVAM EDİN

Ama durun lütfen bilsin is-temiyorum anlatacaklarım var her gün yeni birşeyler bulurum (Bin-bir Gece Hikayelerini andırıyor kahr.) bakın bir şey değişti zorunlu ihtiyaç dediklerim içinde (“de” ay-rı) dışarı çıkmayacağım nedir zo-runlu? dedim: sigara mı? 13 tane var günde 3 tane içersen 3 gün ve 8 saat sonra biri beni aramaya ge-lecektir. 5 zeytin, içinde bir mey-vası kalmış incir reçeli ve bir baş-ka reçel daha var biri ev reçeli, bi-ri hazır, ev reçeli kavanozun dibin-de 1 parmak diğeri ambalajın yarısı, yeterince, yani günde 1 bardak kullanırsam 5 gün yeter herhalde piriñç var, yarım paket margarin, günde bir kere demlersem 5 gün yetecek çay var, 5 gün içinde beni arar birisi (Korkuyu Beklerkeni andırıyor kahr.) Durun bugün Tolstoy’un itirafları”ını okudum baştan iyi takılmış sonra dağıtmış ne o öyle din-min benim işime gelmez, Henry Miller’in Uykusuz-

luk (Insomnia)unu okudum bir de bu daha iyiydi. Bugün çok uyudum iyi oldu belim, sırtım, boy-num ağrıyor galiba kabuzum yok-sa kabız mıyım? neydi adı bir za-manlar karıştırmıştım hani nevrotiğiz de başka adı ne yani tam adı ne diye nevrasteni nevrasteni ne güzel kadın adı gibi nevro kadın adı sten olsa İngiliz soyadı ve ma-kinalı tabanca markası ama ben şeyi severdim M3A1 tıkr tıkr giderdi mekanizması sanki elimle koltuk arasında değil koltuk altı arasında bir tren giderdi trenle to-roslardan geçmeli insan bir kez ben otobüsle giderken toroslarda tren yolunu görmüştüm tünelin bi-rinden çıkıp diğesine giriyordu. Bizim oranın ayyaş bir noteri var-dı otobüs şoförleriyle ahabtı on-lara bir gün anlatıyordu Lord Byron demiş ki “Ben anadın mı sanki bir tünelin içindeyim. Te bu tünelin bir yerinde bir-delik var onu bir kere görüyorsun dışarısını. Durmak mümkün değil işte o delik hayat yani onu görmek hızla ge-çerken” buna benzer bir şey. Toros Trenlerine Lord Byron Expresi de-meli, ama beni kim takıyor. Niye bana güvenmiyorlar sevmiyorlar beni seviyorlarsa 4. günniye tele-fon etmedi kimse yeni eve taşının-ca mutlaka bir telefon almalı bur-da telefon yok.

Artık yastıkta kokusu kal-

madı çünkü koklamaktan o kokunun bir orjinalitesi ne bu be bir özelliği kalmadı. Ama yastığın kenarından bakarken çarşafın üstünde bir tel saç duruyor. Kıvrıcıklığı çok azalmış ama onun belli oluyor. Şimdi yeni bir çay demle-yeceğim bu ikinci gününde olduğundan ve türev olduğundan ekşimiş sonra? Sonra karanfiller hakkında bilgi vereceğim ve bakalım işte. Sten pardon yeni paragraf atıyorum.

Sten demiştik ama ne-va'dan sonra Steni kalıyor Yahudi, Alman belki de İtalyandır. Yani İngiliz değil.

Bir de Lord Byron 1. dünya savaşı ve sonrasında Yunanlıları tuttuğu için Toros trenleri işi yattı ama nereden belli noterin doğru söylediği. Tutarsız herif hacca gideceği günün sabahına kadar içmişti zaten.

1 tane de ekmeğim var 4 bin liralık. Eğer biri çabuk gelirse bütçemi dengelememe engel olacak. Şey düşündüm söylersem bırakmayacağınıza söz verin ama özür dilerim bunu sizden nasıl isterim lütfen söylenmemiş kabul edin. Şu aslında onunla ilgili her şeyin rüya olmasına inanmam gerek ama ya karanfiller, kitap, saç teli, gazeteler üzerini karaladığı peçete (neler yazmadı ki [ki ayrı]

canım, sevgilim, ufukçuğum).

Özür dilerim ama sigara alacağım ama geceleri ve en yakın bakkaldan bu direnişime gölge düşürmez umarım. Bir de 4. gün dedim mi bir yerde uyku düzenim bozulduğu için öyle hala 3. gün hadi allah kolaylık versin şimdi üstümü değiştirip hayır pantolon giysem yeter üstüme perdesü nasılsa.

Gittim 2 paket kısa samsun aldım apartmandan çıkınca yüzüme çarpan hava çok güzel geldi evin pencerelerini açtım. Bugün salı, şubat falan ve saire biraz uşuyorum. Şeyi söylemişmiydim? Yatağı onunla son yatışımızdan beri toplamıyorum bir haftayı buldu galiba ama kokusu gidiyor. Dışardaysa ondan hiçbir şey yok bakkal yüzüme acıyarak mı baktı yoksa ben öyle bakmış olmasını mı tercih ederdim? Evet öylesini isterdim. Üçüncü günde bir homopiense bir kaç kelime söyledim. İlk gün konuşmuştum zaten birle-riyle. Çıkarken iyi akşamlar dedi-gimi duydu mu acaba? Şu tüp ye-ter mi acaba bir hafta? Tolstoy uonmeden önce 4'e ayırmış insanları ben de 4. gruptayım. Hayatım bir hiçlik olduğunu bilip de intihar etmeyenler. Sevgili Tolstoy sana ölümün de bir hiçlik olduğunu söylesem zaten biliyor-

sundur: Belki söyledin de, ama öyle üstünkörü okudum işite. Doğrusu böyle bir onursuzluk örneği daha bilmiyorum. Hayata yalakanmak mı desem bunun adına. Olmayacağını biliyorum hiç bir bok olmayacak ama olması için bir kolumu verebilirim.

Şimdi karanfiller : 10 sapsarımsı, kavuniçi karanfil tomurcuk ve çiçek sayısını vermem canınızı sıkabilir. 10 (on). 10 emir ne alaka bir de o saplarda kopma bir dal. 10 sap daha var onların rengi kırmızıya yakın ama kırmızı değil. Kırmızı karanfil devrimci cenazelerine götürürler demişti iki arkadaşımı-za. Bu rengin adı vardı koyu efla-tun hassiktir. Bilmiyorum ya. Neyse o on saptan kopan 6 dal, dalların biri birleşik üç dala ayrılıyor diğerleri tek.

Yukarıdaki üstü karalı "intihar", okuyup şöyle yorum yapabilirsiniz; işte intihar etmeye götü yemiyor ama onu da ağzından düşüremiyor neden? Çünkü sevmek istiyor. Böyle dersin gel canımı ye öyle çünkü ahım şahım biri değil aradığım biliyorum, ama şu davar elbet bir gün biri sıkılacak öbürünü bırakacak e tamam da 10 günde de olmaz ki yazık, günah ya. 10 gün değil mi? karanfiller de 10 ar tane arada bir böyle benzerlikler yakalarım bakın şimdi:

Bir de Lord Byron 1. Dünya Savaşı ve sonrasında Yunanlıları tuttuğu için Toros trenleri işi yattı ama nereden doğru noterin doğru söylediği. Tutarsız herif hacca gideceği günün sabahına kadar içmişti zaten....

	Babamın	İsanın
adı	İsmet	İsa
köyü	Nadrlı	Nasıra
ilçesi	Babaeski	Betlehem
ili	Kırklareli	Kudüs

Arada böyle otomatige bağlanmam bir an kurtulmak için ama yok anasını siktiğim. Geçen demiştim ya Kadıköy sahilinde dolaştım. Bir an öyle oldu ki herkes üstüme yani benim gittiğim tersi yola gidiyordu duyulmayacak gibi küfretmeye başladım sonra baktım hep cinsel içerikli şimdi de aynı boku yedim böyle olmaz dedim ve hepiniz geberin dedim plastikler dedim, boklar, petler, vitrinler daha bir şeyler dedim rahatlatmıyor ama öbür türlü de bastırmıyor öfkeyi. Öfkeyi bastırmanın tek yolu şiddetti eğer kullanacağın şiddet başını belaya sokacaksa şiddet katsayısını arttıracak şekilde öfkeni saklamalı ve büyütmeli uygun zamanı beklemeliydin. Şiddet cinsel bir olay değil, en azından benim açımdan. Sonra ben sevişirken (ya da o küfür lafını eylerken) herhangi bir öfkemi bastırmak için yapmıyordum. Bu aptalca lafları bir kenara bırakmalıyım artık ama yavaş yavaş olur. Birden kim hangi işi yapıyor. Ama herşey birden bire oluyor oğlan birdenbire kız birdenbire amma çok yalancı var piyasada ha ama Orhan Veli'ye değil lafımı yanlış anlamayın tam öyle .

(Benim biz deme gibi bir lüxüm yok kuşura bakmayın) sanırım birdenbire herşey birdenbire bitiverir.

Biraz önce dişlerimi fırçalamaya gittim ağzım yapış yapıştı

diş macunu yoktu ama'yla fırçalandım lavanta kokulu beyazlar daha beyaz canım sıkılıyor yapacak işim olduğu için değil neden böyle yaptı? diye. Sonra aklıma geldi ben aslında onu unutmak istediğim kadar da hatırlamak istiyordum. -dum değil-um. Onu hatırlamamak için eve gelmemiştim ama beni avutmak için uğraşanlar hatta daha kötüsü gittiğim mekanlar onu hatırlatıyordu en kötüsü onu gördüm. Eve geldim başkalarının sözleri ve o yoktu ama başka bir sürü şey vardı. Odamda duran tuzluğu en son o kullandığı için onu mutfığa götürmeye dilim varmıyordu. Elim varmıyordu. Ben var mı? yordu. Başkaları karışmasın istiyordum bana kimse ondan bahsetmemeliydi ama herkes onu bana döndürmek için uğraşmalıydı. O dönse ne iyi olacak. Olacak mı? Bilmiyorum. Dönmez ki zaten. O kutusunda tüm kötülükleri taşıyan ama umudu öldürmüş Pandora ufak tefek, gözlüklü .

Defter'in bir sayısı var elimde şimdi oradaki bir yazı geldi aklıma onu okuyacağım güller, aşk, radikalizm veee İskender Savaşır okuyalım bakalım sonra devam edeceğim Alıntı: "İşte tam bu yüzden hayali gerçeklik kipinde tasarlamaya çalışan radikalizm ve aşk, özellikle yöneldikleri nesneyi hırpalarlar, çünkü dünyanın hayalleri karşısındaki yetersizliğine tahammül edemezler, "Bu alın-tıyı savunmama bilirkişi raporu olarak ekleyin. Okumuş herif ne de olsa.

İki gündür oturmuş bir şeyler karalıyorum. İçerde oluşum ise birilerinin beni aramasını istemem; onlarda merak uyandırmak,

"Bu manyak bir şey mi yaptı?" desinler diye, ama biliyorum buraya gelecek kadar düşünmezler. Bir gece içiyorduk ve birbirimize sorular soruyorduk herkes doğru söylemek zorundaydı. Şunu sordum: "Ben ölsem mezartaşımı yazmak size düşse ne yazardınız?" "Aklımda kalan şu "Hiçbir şey kaybetmedi!" İşte böyle bu gün ölsem bunu düşünecekler arkamdan. Öyleyse yaşamalıyım. Bir şey kazanmak için değil ölmem için gereken cesareti toplamam için daha büyük bir hayalkırıklığına ihtiyacım var.

Hiçbir şeyi unutmayacağım ama hatırlamak da acıtıyor. Ey halkım yarından itibaren aranızda dönüyorum sizin mutluluğunuz ve aranızda yabancı olduğumu düşünmemeniz için geçireceğim sizin için, unutma beni.

Biraz fiyakalı olsun bu şiir benim (bir bölüm):

Gözler grevsiz, dudaklar boşsa sigara yanmalıdır

Sözlükler yakılmış, sıfatlar kovulmuşsa

Çok uzaksa da gereken anlamlar

Gereksiz bir uyak gibi yaşama (da) yanmalıdır

Çay soğur sigara biter, mum erir

Ölüm bile bizi terketmiş
Ermişler de artık geberir

Not Niyetine (Sıktıysam öziir dilerim diyeceğim ama yaptıklarımın ben sorumlu değilim. . Bana özne muamelesi yapmayın lütfen gücüme gidiyor. Şu çiçekleri bile atamıyorum [hani şu karanfiller] anlamaya çalışın)

Hiç Ufuk SELÇUK

4. Günün sabahı işi bıraktım

NORODOL

post-modern aklın dolayımında ben
Sonrasızlığa bırakılan
platin bir kentin başıboş aynalarında
ortaçağ yortusu bir deliydim

aklım hep dönüp dönüp bakıyordu
aynaların içinde aynalara karşı
cebimde taşıdığım
narsist süslemeli aynaya

sonra beni aynasız bir kliniğe kapattılar
psikiyatrist aşkım tek hamlede
gebe bıraktı orda beni
bir kutu norodol verip
aynamı çaldı

SSE
(Sonsuzluğun Sonuçsuz Eylemi)

AÇSIN

DIYORUM

YÜREĞİMİZDE

BİR KOYUP

YİRMİ

ALMA

GÜLLERİ

KUŞKUNUN GÖZYAŞLARI

"yine böyle alıngan mı olurdum
büyüseydim ben başka odalarda "

HİLMİ YAVUZ

Bana çok güvenen bir arkadaşım ve ikimizinde pek güvenmediği -hayır, hiç güvenmediği- bir başka arkadaş (!) vardı. Bana çok güvenen arkadaş, bir gün beni, ikimizinde hiç güvenmediği öbür arkadaş "iyi günler, bugün nasılsınız" derken gördü. Üstelik gülümsüyordum. Derhal suçüstü mahkemesi kurdu ve bana taammüden ikiyüzlülüğünden ömürboyu güvensizlik cezası verdi. Aslında tek kelime söylemedi. Ben bunu bakışlarından anladım. Şimdi ikisiyle de görüşmüyoruz. Hiç güvenmediğimiz arkadaş İDA.Ş. adında özel bir şirkete yönetici oldu. Hızla yükseliyormuş. Bana çok güvenen ve hayal kırıklığına uğrayan arkadaş da bir özel radyo da programlar hazırlıyor. Adı Süperego FM. Ben evden kapı dışarı çıkınıyorum ve üst kattaki komşumun sürekli bu radyoyu dinlemesinin, bana çok güvenen arkadaşla nasıl bir bağlantısı olabileceğini düşünüyorum. Bir yandan da savunmamı hazırlıyorum.

Kapı çaldı. Bu saate kim olabilir. Saat sabahın sekizi. "Ben" diyor kapıdaki adam, sıhhi tesisatçınızım. Memnun oldum diyorum, ben de sıhhi teessüriyetçiniz! "Ama ben kırıvatlıyım" diyor adam: Bana kötü kötü bakma. Size niçin kötü bakayım canım, fakat bu saate burada ne işiniz var? "Borularınız" diyor adam; "paslanmış, çürümüş, tıpkı

yüreklere gibi". Susuyorum. Bakışmaya devam ediyoruz. Kötü kötü. Hayır, kaçırmayacağım gözlerimi. Önce o çekmeli. Mahcup mahcup yere indirmeli bakışlarını. Seni kırıvatlı sıhhi tesisatçı seni! Bu saate kim gönderdi bu herifi buraya? Kalıbımı basarım, bana çok güvenen ve hayal kırıklığına uğrayan arkadaş gönderdi. Hayır ...hayır... Borularımı ve yüreğimi emanet edemem size, çabuk gidin buradan. Kapıyı kapattım, içeri girdim. Evim. Dingin limanım. Anahtar deliğinden bakıyorum. Bir kağıda birşeyler yazıyor. Not bırakacak. Kağıdı anahtar deliğine soktu. Karanlık... Bilinmezlik... Hiç ses yok. Bir süre bekledim. Yavaşça kapıyı açtım. Kimseler yoktu. Notu aldım. Okumaya başladım:

"Güneşin bile kara gözlükler taktığı bu ülkede, hepimiz paranoid olacağız bu gidişle. Sırtımız duvarlarda, gözümüz anahtar deliklerinde. Yazılar filmatik. Bakışlar anlamsız (yaşamlar anlamlı mı). Yansıtıyoruz birbirimize en bastırılmış duygularımızı, en çarpıtılmış yüzleriyle. İkiyüzlülük sağlıklı(!) iletişimin doğasında var diye, hepimiz paranoid olacağız bu gidişle"

Sıhhi tesisatçınız

Ne demek oluyor bu şimdi? Ne istiyor bu adam benden? İyi niyetli bir uyarı mı bu, yoksa bir çeşit taciz atışı mı? En iyisi artık kapıyı kimselere açmamalı. Perdeleri de kapamalı. Aslında uyumalı. Uyumalı, uzaklaşmalı. Uyuyamıyorum ki! İşte yine başladı sesler: "Bu sonuçlar, gecekonducuların intikamıdır" diyor radyodaki ses. "Refah solun ge-

leneksel oylarını aldı. Kentin varoşları bir anlamda düzene başkaldırdı aslında. Kimliksiz ve sınıfsız büyük şehirliler(!) düzen partilerine oy vermediler. Şeriatı meriatı da düşünmediler. Onlar adam yerine konmak istediklerini bildirdiler yalnızca. Adam gibi sol parti olmazsa, olacağı bu! Şimdi oturup her şeyi yeni baştan düşünmek gerekiyor. Olup bitenleri, yapılan namussuzluklara ve çöplüklere giden oylarımıza bağlayamazsınız. Düşünmemiz gereken şu: bu nasıl sol bir örgüt ki, seçim sandıklarını bile korumaktan aciz! Biz yetmiş yedide..." Kıs şu aletin sesini kardeşim. Bütün gün seçim vır vır. Yeter be! Hah, buyurun, daha da açtı adam sesi: Bu kez bir kadın konuşuyor - "Yeterince dürüst olmadığımızı düşünüyorum. Bakın mesela, ben Livaneli'yi çok severdim. Sevmek sözcüğü yetersiz kalıyor. Dönüp geriye baktığımda, hep onun o sıcak şarkılarından, türkülerinden güç aldığımı görüyorum. Çok değil, kısa süre önce söylediği Herşey Satılık isimli şarkısı da bunlardan biriydi- Kasette İKİNCİ YÜZÜN ikinci şarkısı: Haydi çık pazara / herşey satılık/ üç otuz paraya/herşey satılık/ dostluk, şeref, namus / hep haraç mezat / üste başta ne varsa / herşey satılık. İşte böyle. Sonra çıktı, herşeyi satınayı vadetti. Bunun adı da modern sol oluyormuş, öyle dedi. Galiba kabul etnek gerek. Livaneli yok artık. Biz o yokolan adamı çok sevmiştik..." -Yaşlı bir erkek sesi aldı sözü: "Yokolmak dediniz de, ölüm yani. Şimdi bu Refah karşısında aldığımız yenilgiye verdiğimiz tepki tam bir matem tepkisi: Önce inanamadık kulaklarımıza, sonra inkar ettik bal gibi. Çöplükler

bir umuttu. Rezilliğimizin ve acizliğimizin umudu. Seçim kurullarına koştuk. Kimi kime şikayet ediyorduk. Böylece seçim kurallarının ve kurullarının ne kadar tuhaf olduğunu anlamak için, ilk kez vakit ayırmış olduk. Atı alan Üsküdar'ı geçmişti. Beyoğlu'nu, diğerlerini ve Ankarayı da... İlk bir kaç saat ve bir kaç güne ait tepkimiz ölüyü diriltiniyordu. Kabul ettik. Suçladık. Suçlandık. Kızdık. Kızıştık. Başımız, sırtımız ve mevsim itibarıyla midelerimiz ağrımaya başladı. Üzgündük. Çok üzgündük. İlk bir kaç haftadan altı aya kadar olan dönemin tepkilerini veriyorduk. Altı ay sonra herşeyi unutacaktık. Olağan işlev ve davranışlarımızı sürdürecektük. Ben, vakit kaybetmeden bu kısır döngüyü kırmamız gerektiğini düşünüyorum. Kırmıldanalım ve düşünelim; nerede yanlış yaptık? Otopsi yapmak gerekiyor, yeni ölümler olmasın diye. Sol birleşince tamammış. Hangi sol? Sosyal demokratları kendinden menkul üç parti mi, yoksa binde sıfır noktalarda ifade edilen ama ısrarla kendilerini dev aynasında görmeye devam eden diğerleri mi? Birleşince tamammış. Hayır efendim, birlikten daha önde geleni solun dirliği..." Kapat kardeşim, kapat şunu. Mecbur muyum ben bunları dinlemeye? Dayanamıyorum... Aklımla fark ettiğim şeyleri duygusal olarak taşıyacak durumda değilim şu anda. Rahat bırakın beni... Kafamı yastığın altına soktum. Sesler daha da arttı. İnanılır gibi değil. Susun n'olur susun. Bakın güzellikle söylüyorum. Hadi biraz susalım arkadaşlar... Devam edin lan. Bağırın daha çok bağırın. Taş taş üstünde bırakmayın. Hadi konuşsa-

nıza...

Uyumuşum sesler de uyumuş. Galiba daha iyiyim. Canım sucuklu yumurta çekti. Demek ki iştahım da iyi. İyiyim maşallah. Canımı sıkın hiç bir şey yok bugün. Hiç bir şey. Herşey. Herşey satılık... Bana ne oldu. Niye böyle "tuhaf" bir insan oldum ben? Düşüncelerimi durduramıyorum. Hele şu tesisatçı! Yok hepimiz paranoid olacaktınız. Yok gözümüz anahtar deliğindeymiş. Paranoid bandır, sümüklü herif. Ben bilmiyorum sanki seni "bizimki"nin gönderdiğini. Vicdanımla oynuyor it. Zayıf yerimden vuruyor. Lafı da çoğul çoğul söylüyor ki, doğrudan benim hedef olduğum anlaşılmasın. Seni sıhhi tesisatçı seni. Hayır, hiç bir şey keyfimi kaçırılmaz bugün. Hiç bir şey. O kadar... Silkiniyorum ve kendime geliyorum. Açsın diyorum, yüreğimizde bir koyup yirmi alma gülleri. Elektronik bir vicdan makinesi olsun ömrümüz. Bağırıyorum: yürüyün fotoğrafçıya gidiyoruz, vesikalık bir düş olsun umutlarımız - mutlaka siyah beyaz-. Sinirleniyorum, söyleniyorum: ilk hedefimiz kaynayan bir çamur çukurudur. Bir lav akıntısı olsun ömrümüz. Unutma diyorum, unutma kendime: yine de anarşist bir söylemi vardır volkanların!

".....Aradan bir yıl geçince, İvan DİMITRİÇ'İ kasabada tamamiyle unuttular. Ev sahibesi tarafından saçak altındaki kızığın içine atılan kitapları, mahalle çocuklarınca alınıp götürüldü." (A. Çehov'un Altı nolu koğuş öyküsünden)

A. HALDUN SOYGÜR

ettirmişler.

Genç yazarları; zaman, ölüm, varoluş gibi temel konulara eğilmekten alıkoymak gerek, şimdi aranızdan bu alıkoymak fiilini (1) alıkları oymak şeklinde okuyanlar çıkabilir, aranızdan birilerinin öne çıkıp konuşması elbette pek hoş ve saygıdeğer bir şey, hele kullandığım bir yüklemi yorumlaması iyice hoş, çünkü, hatırlanacak olursa, kimi filozoflar İNSAN BİR ÖZNE-DİR, BİLİNÇ-TİR derken, ön ismini Prusya Kırallı 4. Friedrich Wilhelm'den alan Niçe, İNSAN DE-

ĞERLENDİREN VARLIKTIR demişti, tabii aslında dememiş yazmıştı, oturup Böyle Buyurdu Zerdüş adlı bir kitap yazmak yerine bir arkadaşına (ismi Mohamed olsun) İNSAN DEĞERLENDİREN VARLIKTIR deseydi, Mohamed belki bu sözü yarım yamalak anımsayacak ve bir gün arkadaşı Bora'ya "Yıl 1894, dostum Friedrich Nietzsche bana demişti ki, İNSAN DEĞERLİ BİR VARLIKTIR" diye anlatacaktı, sonra bu Bora da arkadaşı Cem'e "Fred Astaire Niceyil der ki, İNSAN EĞER'Lİ YANİ ŞÜPHELİ YAHUT EYER'Lİ YANİ DOGMATİK VARLIKTIR" diye anlatabilirdi, bildiğiniz kulaktan kulağa (2) oyunu gibi, kulaktan kulağa oyununun amacı ilk söylenen sözle son işitilen söz arasındaki farka bakıp gülmektir ya, Henri Bergson, MEB yayınları

arasında yayımlanan Gülme adlı kitabında ve Melih Cevdet Anday, Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan bir makelesinde der ki (yani yazmışlardır ki); doğada, denizlerde, ağaçlarda, ormanlarda, nehirlerde, hayvanlar dünyasında, taşlarda, gökyüzünde vs. gülen hiçbir şey yoktur, yalnız insanlar insanlar güler (3), gülüyorlar.

Yani, insan gülen varlıktır mı demeli, ya da Ece Ayhan gibi bakış açısını (4) genişletip İNSAN EYLEYEN VARLIKTIR, YÜKLEMDİR mi demeli? Türkçedeki AM kelimesinin

Moğolca ilaç yapma gereci ve büyü yapma gereci anlamındaki EM kelimesinden türediğini göz önüne alarak YÜKLEM'i şöyle açıklayalım; yüklü-em; yüklü-am; yüklü-vajina; gebe-vajina; kadın hamiledir. İNSAN YÜKLEMDİR sözünü de İNSAN HAMİLE KADINDIR diye okuyalım. Biraz anaerik bir söylemimiz mi oldu? Eh, zaten erk analardadır. Andre Gide'in Corydon adlı eşcinselliğini inceleyen kısa ve ünlü kitabında yazdığı gibi; bir soyun özellikleri dışına bakılarak belirlenir. Özetle: Ne varsa kadınlar da var. Tabii kadınların gitar çalmak yerine gitar çalan erkeklerin sevgilisi olmayı tercih ettikleri bir erkek toplumunda, erkekler kendi aralarında konuşurken "Ne varsa erkeklerde var," diyebilirler.

İşte böyle. Bir yazı hangi konuyla başlasa başlasın, ister paraşütün bulunması uğruna ölen adamın hikayesini anlatan kısa bir Fransız filmiyle (5) başlasın, ister Kant'ın Pratik Usun Eleştirisi kitabından bir alıntıyla başlasın, sonunda konu dönüp dolaşıp yine kadınlar ve erkeklerle gelebiliyor. Dönüp dolaşıp geliyor deyince aklıma geldi; ABD'li Bret Easton Ellis'in milyarlar çocuğu Holivud gençlerinin yaşamlarından bir kesit sunduğu Sıfırdan Az adlı romanında, genç kız Blair ile genç delikanlı Clay arabayla sürat yaparlarken bir çakala çarparlar; şöför koltuğunda Blair oturmaktadır, durmayıp devam etmek ister fakat çakalın bacakları tekerleğe dolaştığı için çakal da arabayla beraber sürüklenir, durmak zorunda kalırlar. Clay arabadan inip çakalın yanına gider ve on dakika boyunca çakalın can vermesini bekler. Bir Karadenizli babanın çocuklarına Hıncal ve Öcal isimlerini koyabilmesi gibi birilerinin de çakal dediği hayvan can çekişerek ölürken, 10 dakika boyunca, hiç araba geçmez.

Şimdi ben de yazmanın hızına ve coşkusuna kendimi kaptırsam ve kelimelerle, o kelimelerin anlamlarıyla bir okuru ezsem, o talihsiz okur can çekişirken, başka hiçbir okur geçmeyebilir ordan...

Eyvah... Yazımı yol kenarına çekiyor ve durduruyorum.

(1) doğurur kendine aykırı fil, T. Uyar'dan

(2) aslında bu oyun gereksizce zahmetli;

bir kişi kürsüye çıksa ve konuşsa, sonra da dinleyenlere "Ne dedi bu adam?" diye sorulsa, yine çok komik ve farklı alımlamalar tespit edilebilirdi.

(3) Güler'in bir kız ismi olarak kullanıldığına tanık olmuştum, ki bu anlamda, Güler'in anne ve babası kızlarının başka bir şey değil ama İNSAN olduğunu vurgulamak istemişlerdi belki de...

(4) Şu 'bakış açısını genişletmek', 'olaylara geniş açıyla bakmak' deyimlerine bir bakalım. Matematikte en geniş açı 360 dereceliktir di mi, halbuki herhangi bir yıl bile 365 gün çeker, yani en geniş açıdan beş fazla. (Halk ağzıyla "5 çekmiş") Aynı konuyu Oktay Rıfat bir dizesiyle şöyle yorumlar: iki meme açısından bakıyorum.

(5) Le Tailleur Autrichien, 1993, Yön: Pablo Lopez-Paredes, Renkli, 35 mm, 16 dk.

SÜREYYA EVREN

DÜN

**Yarın yanağından
gayri,
Her yerde,
Her şeyde,
Hep beraber
Diyebilmek için...**

Bu, sıradan bir şiir değil, bir destanı ve bu destanı yeniden yazmak bizim amacımızdı.

Yaşamda böyle bir amacımız ve buna göre şekillenmiş bir ahlak anlayışımız vardı. Amacımız Marksist, ahlak anlayışımız yarı "modern", yarı gelenekseldi. Marksizm "yenilgiye uğradı", ahlaka bakış açımız tamamen "modernleşti".

"Peki neden yazamadık bu destanı?" diye sormuyorum.

"Amacımız doğru muydu, yanlış mıydı?" diye de sormuyorum.

"Yaşamda herhangi bir ortak ve uzun vadeli **amaç olarak amacın kendisini** de kaybetmedik mi?" diye soruyorum.

Ve bir zamanlar ortadan kaldırmak istediğimiz, umutsuzluğun, çaresizliğin, karamsarlığın, baskının, sömürünün, işkencenin, maddi ve ahlaki çöküntünün ve bütün bunları yaratan ilişki ve kurumların yaratıcısı olmadık mı? Günlük yaşamın kaygıları, haz ve acıları içinde kaybolup, kendi kuyruğunu yakalamaya çalışan kedi gibi düzenin sunduğu kazanç ve sevinçler peşine düşüp, "bitmiş ve tükenmiş" bir halde, ertesi günkü koşuya "daha güçlü ve

daha zinde başlamak için" düzenlediğimiz gecelik sığınaklarımızda bile kendi içimize sığınmaktan veya dostlarımıza, kadınıma/erkeğimize, üzerlerine "tır tır titremekten" kendimiz gibi bir titreğe döndürdüğümüz çocuğumuza açılmaktan öte "yeni dünya düzeni"nde "yükselen değerlerin" resmi taşıyıcısı ve eğitilmiş sesi olan televizyona kendimizi verip günlük ilişkilerimizde yeterince yaşadığımız (demek ki yeterince yaşamamışız) toplumsal ve siyasi yalancılığı, dolandırıcılığı, ikiyüzlülüğü, ihanet, şiddet ve baskıyı, ben-merkezliği, bireysel kurtuluş, bunalım ve kazanç düşüncesini, cinsel ve duygusal sömürüyü, insanlara güvensizliği ve daha nice piyasaya düşmüş değersiz değerleri, ahmakça fikirleri, saçma sapan sohbet ve eğlenceleri bir kez daha yaşayarak, kendi içimizde bir kez daha ve ertesi günkü edimlerimizde defalarca yaşayarak ya da yaşanmasına izin vererek meşrulaştıran insanlar haline gelmedik mi?

Sorgulamak istediğim ve sorgulanması gereken asıl şey bugün içinde bulunduğumuz bu durumun nedenleri ve bir çıkış yolu olup olmadığıdır.

Yazının başlangıcında bugün ortak ve uzun vadeli bir amaç olarak amacın kendisini yitirdiğimizi, bir başka deyişle "Ne için yaşıyorum?", "Yaşamda amacım nedir/ne olmalıdır?" veya "Bir insan ömrünü neye vermeli?" sorularına doyurucu, ikna edici bir yanıt bulamadığımızı

söylemiştim. Peki böyle bir yanıt bulunabilir mi? Geçmişte var mıydı ve nasıl bir şeydi ve nasıl ortadan kalktı?

Önceden de belirttiğim gibi, yakın geçmişte hiç değilse bazılarımız için **Yarın yana-ğından gayri / Her yerde / Her şeyde / Hep beraber / Diyebilmek için. . .** bir insanın ömrünü verebileceği belirli bir amaçtı. Ve bu amacın özelliği, ancak hep beraber ulaşılacak veya o topluluk üyeleriyle hep birlikte gerçekleştirmeye çalışılabilecek, topluluktaki tek tek benlerin kişisel amaçlarına ters düşmeyen, birey ile toplum çıkarlarının çatışmadığı bir toplumsal yaşam biçimi gerektiren bir amaç olmasıdır. Konuyu daha genel olarak ele alacak olursak bu tür özelliklere sahip bir amacın bir toplumda var olabilmesi, o toplumun toplumsal yaşam biçimiyle, ekonomik ve siyasi örgütleniş tarzıyla yakından ilgilidir. Her topluluk da hayat bulamaz.

Dolayısıyla bu tür bir amacın olabilmesi için öncelikle buna uygun bir toplumsal yaşam biçiminin olması gerekir. Ve bu toplumsal yaşam biçimini belirleyen toplumsal yapıların ayakta kalması da belirli bir ahlak görüşünün, belirli bir erdem anlayışının var olmasına bağlıdır. Ve bütün bu öğeler iç içe geçmiş bir halde birbirini etkiler ve belirler. Ve böylece belirli bir toplumsal düzen, belirli bir toplumsal amaç, o topluma uygun belirli bir kültür ve bütün bunlar

içinde ve bütün bunlara göre kendini, kendi amacını kendi iyisini tanımlayan belirli bir birey ortaya çıkar!.. "Birçok modernlik öncesi geleneksel toplumlarda birey kendisini, ve başkaları onu, üyesi olduğu sosyal gruplara göre tanımlardı. Ben, ...'nın kardeşiyim, kuzeniyim, oğluyum ya da, ... ailesindenim veya falanca köy veya oymaktanım denirdi. Bunlar, insanların kazaleyin sahip olduğu ve !gerçek ben-i' keşfedebilmek için istenildiği zaman fırtılıp atılabilecek nitelikler değildi. Bunlar, benim özümün bir parçası olan, bazen kısmen, bazen de tamamen benim yükümlülüklerimi, ödevlerimi belirleyen şeylerdir. Bireyler, iç içe geçmiş bir toplumsal ilişkiler bütününün verili olduğu belirli bir mekan devralırlar. Ve bu mekanın kaybı onlar için hiç-oluş, en iyi ihtimalle ise bir yabancı ya da bir serseri oluş anlamına gelir. İnsanın, bu tür bir toplumsal varlık olduğunu anlaması ise, onun, durağan, değişmez bir ko-

numa sahip olduğu anlamına gelmez. Bu, kişinin kendisini, üzerinde daha ulaşılacak amaçlar bulunan bir yolun belirli bir aşamasında bulması duru-

mudur; yaşamda yol almak, belirli bir amaca doğru ilerleyişde aşama kaydetmek ya da bu yolda başarısızlığa uğramak demektir. Bu yüzden tamamlanmış veya yaşanmış bir yaşam, başarının kendisidir ve ölüm, ölenin mutlu ya da mutsuz şeklinde yargılanabileceği noktadır (1) ..."

Evet, bireyin ancak onun içinde ve ona göre kendini tanımlayabildiği, belirli bir role sahip olduğu ve bu rolü yerine getirip getirmemesine

veya yerine getiriş tarzına göre belirli bir saygınlık, belirli bir üstünlük kazandığı veya kazanmadığı türden toplumsal yapıları kendi yakın ve uzak kültürel geçmişimiz içerisinde de bulabiliriz.

Peki bu işleyiş içerisinde ahlakın yeri nedir? Erdemler nasıl bir öneme sahiptir. "...

D Ü N

BU, SIRADAN BİR

ŞİİR DEĞİL, BİR

DESTANDI

VE

BU DESTANI

YENİDEN

YAZMAK BİZİM

AMACIMIZDI

"... erdemler, yalnızca etkinlikleri yaşatan ve etkinliklere içsel olan iyileri başarmamızı, olanaklı kılan eğilimler değil, ama aynı zamanda karşılaştığımız kötülük, tehlike, ayartma ve akıl çelmelerin üstesinden gelmemizi sağlayarak, söz edilen türden bir iyi arayışında bizi ayakta tutan, gittikçe yükselen bir Ben-bilgisiyle ve bir iyi-bilgisiyle bizleri besleyen eğilimlerdir. Bu nedenle erdemler kataloğu, hem erkek ve kadınların, bütün toplumun iyi olanı birlikte arayabilecekleri siyasi toplulukları ve aile bağlarını yaşatmak için gerekli olan ve hem de iyinin karakterine dair felsefi sorgulama için zorunlu olan erdemleri içerir. (2)" Kuşkusuz bu, belirli bir erdem geleneği göz önünde tutularak ulaşılmış bir tanımlamadır ve dolayısıyla kendi kültürümüz içerisindeki bize özgü sorunların çözümünde ne derece aydınlatıcı olabileceği tartışılabilir. Fakat bizler için asıl önemli olan yönü, erdemlerin, erkek ve kadın, o topluluk içerisinde yer alan bütün bireylerin, iyi olanı (hem kendileri hem de topluluk için) birlikte arayabilecekleri siyasi örgütlenme ve toplumsal yapıların yaratılması ve yaşatılmasıyla yakından (ve karşılıklı) ilişkili olduğunu vurgulamasıdır. Biz de eğer ahlak alanında karşılaştığımız sorunların doğasının sorgulanması ve bir sonuca ulaşma girişimimiz sırasında bu ilişkiyi göz önünde bulundurmaz isek, mesele kendisine belirli bir an-

PEKİ

NEDEN

YAZAMADIK

BU

DESTANI DİYE

SORMUYORUM.

lam ve önem kazandıran temellerinden yoksun bırakılmış olacağından, soyut, keyfi ve kişisel bir kavram çatışması halini alacaktır."

Buraya kadar anlatılanları kısaca toparlayacak olursak, insanları birarada tutan, bireylerin bütün yaşamlarına yayılacak ve aynı topluluktaki öteki Ben-lerle ortak olan bir amacın varlığı belirli bir toplumsal yaşam biçimini (veya ülküsünü) gerektirir. Ve içinde yer alan iyelerine aynı zamanda belirli bir kimlik de kazandıran bu bu tür toplumsal

yazıların ayakta kalması için de belirli tür erdemlere gerek vardır. Bu erdemlerden birkaçını, dostluk, dürüstlük, dayanışma, adalet, iffet, namus ve cesaret olarak belirtebiliriz.

VE BUGÜN

Bugün ise modern birey, bir başka deyişle **"yeni dünya düzeni"**nin **"özgür bireyleri"**...

"... ölçütsüzlük gibi tasarlanır; çünkü yargıda ve eylemde bulunurken kendisine yol gösteren telos (erek) artık eski anlam ve önemini kaybetmiştir...

Hiçbir zorunlu toplumsal içerik ve kimliğe sahip olmayan, demokrasiye boğulmuş birey, her şey olabilir. Herhangi bir rolü benimseyebilir veya herhangi bir bakış açısına bağlanabilir; çünkü o, kendi içinde ve kendisi için bir hiçtir... Özellikle modern birey, benim deyişimle emotivist (duygucu) birey, yargıda bulunurken dayanacak hiçbir nihai sınır bulamaz; çünkü bu tür sınırlar değerlendirmede bulunabilmek için gerekli olan rasyonel ölçütlerden türetilir ve önceden de belirttiğim gibi emotivist birey bu tür ölçütlerden yoksundur... Olgusal alandaki görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmak için yöntemleri vardır. Ahlak alanında ise, birbirinden farklı görüşlerin sayıca artması 'çoğulculuk' başlığı altında onrulanır." (3)

Bu nedenle, çağdaş, modern birey bu gün gelinen nok-

Aferim !

tada tam bir açmaz içine düşmüş bulunuyor. "Yeni dünya düzenine" damgasını vuran modern liberal bireycilik bir taraftan, "tabuları yıkma" söylemi arkasına sığınarak, hireyi, bireyin o ana kadar kendisini kendilerine göre tanımladığı, eski, geleneksel toplumsal ilişki ve yapılarından yoksun bırakırken, öbür taraftan da hem kendisi bunların yerini alabilecek, sağlam, tutarlı ve ikna edici yeni yapı, ilişki ve argümanlar sunamamakta hem de bireylerin kendisi dışında bir başka seçenek yaratma veya bulma yollarını da ekonomik ve entelektüel açılardan olanaksız hale getirmektedir. Bir taraftan eski dar-çevreli, kapalı ekonomik ve toplumsal örgütlenme biçimlerinin son kaleleri de kapitalizm tarafından yıkılırken öbür taraftan da sanayi uygarlığının resmi ideolojisi olan liberal bireycilik hem geleneksel-dini düşünce ve yaşam biçimlerini ve hem de rasyonaliteye, kişiler üstülüğe, nesnellığe dayalı her türlü eski felsefi, toplumsal ve siyasi görüşleri ve rasyonal, kişiler üstü ölçütlere dayalı her tür ahlaki yaşam biçimlerinin, bir kısmını gerçekten onların zayıf yönlerine, çürük dayanaklarına yönelttiği başarılı eleştirilerle, ama bir kısmını da dayatmalarla teker teker ortadan kaldırıp egemenliğini ilan etmiş bulunuyor; ki liberalizm yakıştı- rılan "modern", "ilerici", "uy- gar", "özgürlükçü" gibi nitele- meler de eskiye karşı açtığı ve nihayetinde kazandığı bu savaşı-

tan dolayısıdır. Fakat kazandığı bu zafer aynı zamanda onun yenil- gisidir.

Çünkü liberalizm bir ta- raftan da kendisini besleyen si- yasi ve ekonomik örgütlenme biçimi olan şeyi, insanları bir ta- raftan eski toplumsal yapı ve bu yapılar içerisindeki var olan iliş- kiler ve bu yapıları besleyen es- ki dostluk, dayanışma, bağlılık gibi eski erdemlerden koparır- ken, öbür taraftan da aynı insan- ları yeni yapılar, yeni ilişkiler iç- erisinde birarada tutmak görevi- ni yerine getirmek yükümlülüğündedir. Ve bu

yükümlülüğü yerine getirebil- mesi için de "Niçin şunu şöyle /değil de bunu/böyle yapmalı- yım?", "Niçin bu topluma hiz- met etmeliyim?", "Niçin bu et- kinlikte yer almalıyım?" veya "Niçin toplum, aile ya da ulusun iyiliği için, onların yaşaması ve gelişmesi için çalışmalıyım?" türünden sorulara ikna edici ve tutarlı bir yanıt vermek zorun- dadır. Ve tam da bu tür sorulara yanıt veremediği içindir ki, ken- disini ve egemen olduğu topluluk içerisinde yaşayan bireyler tehli- keli bir açmaz içinde, hiçliği, çar- resizliği, tükenmişliği yaşamak zorundadır.

Bu açmazdan, bu seçenek- sizlikten, bu ölçütten yoksun- luktan, bu hiçlik umutsuzluk ve bunalımdan ve bu siyasi - ahlaki yozlaşmadan kurtuluş iç- in bizlere, bu trajedinin farkına varanlara düşen görev: Öncelik- le, bundan önce varolan bütün toplumsal, siyasi, ekonomik ve felsefi düşünce yapılarını birbir- leriyle olan karşılıklı ilişkileri iç- inde bulundurarak yeniden yo- rumlayarak yeni bir rasyonalite ve yeni bir insan tanımına ulaş- maktır. Ve bu girişim sırasında özellikle ve öncelikle içinde ya- şadığımız ve bir parçası olduğum- muz kendi kültürümüzü, kendi geleneğimizi ve daha sonra da Marksizmi, her ikisini de köken- lerine inerek yeniden yorumla- mak gerekmektedir. Kendi kültürel geçmişimizin doğasını, geçirdiği değişim sürecini tam ve doğru olarak anlamaksızın kültürümüzün bugünkü yapısını

BUGÜN

VAR

DIYORUM

İNATLA,

ISRARLA

VAR

DIYORUM

HALA

BUGÜN

BİR

UMUT

YETER Kİ

YENİDEN

YORUMLAYIP

YENİDEN

YAZABİLELİM

BU

DESTANI

ve onun bir parçası olan bizlerin içine düştüğü sorunları doğru tanımlayıp geçerli ve ikna edici çözümler bulmamız olanaksızdır. Bugün özellikle ahlaki konularda içine düştüğümüz açmazın ve sorunların sorun olarak ortaya çıkışının en temel nedenlerinden birisi de ahlaki değerlendirme ve yargılama sistemimiz içerisinde varolan eski erdemler geleneğine ait, ama halen yaşamaya devam eden öğelerin yeni olanla, yani liberal bireyci erdem anlayışı ve toplumsal örgütlenme biçimiyle çatışmasıdır. Ve bu çatışmayı sağ-

lıklı bir çözüme kavuşturmamız için de -bugüne kadar benim-senen tavır geleneksel olanı ya kökten reddetmek (ilerici tavır idi) ya da hatalı ve hastalıklı yönlerini göz ardı ederek olduğu gibi alıp "yeni dünya düzeni içinde, ama ona karşı imiş gibi yeniden inşa etmek (aşırı milliyetçi ve dinci tavır) şeklindedir- onu bizim sahiplenmemiz ve yeniden yorumlamamız şarttır. (Aksi takdirde son günlerde siyasal yaşamımızda dolaşan kara bulutların, bir felakete dönüşüp bütün ülkeyi sarması kaçınılmazdır.)

Sonuç olarak, "... Eğer günümüzde ahlakın içinde bulunduğuş koşullara dair getirdiğim açıklama doğru ise, buradan, bugün bizim de biraz bu tür bir dönüm noktasında bulunduğumuz sonucuna ulaşmalıyız. Bu aşamada bize düşen görev ise hali hazırda başlamış olan yeni karanlık çağ döneminde, uygarlığın, entelektüel ve ahlaki yaşamın sürdürülebileceği dar topluluk biçimleri inşa etmektir. Ve eğer erdemler geleneği, bir önceki karanlık çağın yarattığı dehşet ortamından sağ çıkabilmiş ise bizim de ümitsizliğe kapılmamıza gerek yok..."

Bir başka deyişle, bütün bu karamsarlığın, ümitsizliğin, seçeneksizliğin, hayatta amaçsızlığın, güvensizliğin ve hep-bencililiğin ezeli ve ebedi olmadığını, bunların, büyük ölçüde içinde bulunduğumuz ve ister veya istemez bugünkü yaşam biçimimizle yeniden ürettiğimiz bu ahlaki ve siyasi yozlaşma ortamı-

nın yol açtığı bir durum olduğunun farkına varabilirsek, yakın ve uzak kültürel geçmişimizi, modern liberal bireyci görüşün ve günlük çıkar ve haz hesaplarının yarattığı tuzaklara düşmeden yeniden yorumlayıp yeni bir şekil verebilirsek ve sanayi uygarlığının ve onun resmi ideolojisi olan liberal bireyciliğin hiç değil ise bazı dayatmalarını, en azından bize yakın olan insanlarla birlikte, dayanışma, dostluk, dürüstlük ve diyaloga açıklık gibi erdemleri yaşatabilecek tarzda yaratacağımız dar çevremizde kırabilir isek,

Var diyorum

İnatla, ısrarla

Var diyorum

Hala.

**Yarın yanağından
gayri,**

Her yerde,

Her şeyde,

**Hep beraber diyebil-
mek için...**

Bir umut

Yeter ki

Yeniden yorumlayıp

Yeniden yazabilelim

Bu destanı.

MUTTALİP ÖZCAN

Notlar :

1. **After Virtue**, Alasdair MacIntyre, University of Notre Dame Press, 1984, Indiana; sayfa 33-34.

2. Aynı eser, s. 219

3. Aynı eser, s. 31-33.

4. Aynı eser, s. 262-263.

yıkılmış bir yuvanın
tüketilmiş lambasına

Paslı Lâmbam

Ne gecelerimiz geçmişti seninle bir düşün
eski küçük dostum paslı lâmbam
sen beni unutmuşsun ama
Ben seni unutamam
Ne oldu sana
Niye böyle köşelerdesin
Nerede sesin
Hani birlikte yaptığımız ödevler
Dışından içi görünen mesut evler
Küçüçük küçük konuşan derecik
Kaybolup gitmiş
Hani Fikret'in kuşlarla yarış eden çocuğu
Solup gitmiş
Sen şimdi hangi şarkılarla berabersin
Uçuk benizli nazlı lâmbam
Sen beni unutmuşsun ama
Ben seni unutamam
Ne kuşlar göçmüş
Dönmeyen kuşlarla da
Yıldızlara doğru
Mendiller sallayarak
çokook şeyler gitmiş
Senin de maceran böyle mi bitmiş
Işıl ışııl
Uzaaak uzak git lâmbam
Sen beni unutmuşsun ama
Ben seni unutamam

H.İ.B.

(Semiha Şakir Huzurevi, Zeytinburnu, İstanbul)

1. Pornografi Nesneleştirir:
Pornografi kadını nesneleştirir. Nesneleştirme kadını kendi bağımsız varlığı, benliği, iradesi, kişiliği olmayan insan olmayan bir “şey”e indirgemektir. Nesne bağımlıdır, kendini tanımlamaz, kendi dışındaki bir özne tarafından tanımlanır. Onun olmasını istediği gibidir. Öznenin istencine göre şöyle ya da böyle olur, şöyle ya da böyle görünür; öznenin isteği doğrultusunda mutlu eder, zevk verir, tatmin eder, şehvet ve haz kaynağı olur, kışkırtır ya da mutlu edilir, zevk verilir, tatmin edilir, kışkırtılır. Bütün bunların hiçbirini seçmez; bunlar onun için

hiyerarşi, özne ve nesne arasındaki hiyerarşidir. Nesne istenildiği gibi kurgulanır, seyredilir, soyulur, giydirilir, okşanır, sikilir! “O” içi boş bir maket, bir vitrin mankenidir. Tek amaç, “özne”nin “kendini varedebilmesi”, pornografik düzlemde tatmin edebilmesidir. Burada kastedilen tatmin sadece bedensel değildir. İnsan bedenselliği, insan düşünselliğinden bağımsız değildir. İnsan, ona hükmeden doğayı bir yönüyle aşmıştır. Bütün kurguları kültürle belirlenir, yönlendirilir! Beden, bedensel tatmin, kadın, erkek, cinsel ilişki, boşalma... Bütün bunların hepsi kültürel kodlardır. Sonsuz

eklerin, düşünsel mekanizmalar aracılığıyla kültürel kodlara dönüştürüldükleri ve sadece ve yalın manasıyla “doğal” olarak adlandırılmayacak olmalarıdır.

2. Pornografi Stereotipleştirir:

Burada bahsettiğim stereotipleştirme kadınların değil, yukarıda da adını koyduğum gibi nesnelerin stereotipleştirilmesidir.

a. Görüntülerin stereotipleştirilmeleri:

Pornografi nesnesini (kadını) fiziksel özellikleriyle, görüntüsüyle tanımlar, sunar. Pornografik kadın imajının sınırları belirlidir. Belki, bir tek

stereotip yoktur; ama sınırları çok iyi çizili, çok iyi tanımlanmış stereotipler vardır. Nesnenin kendine özgü bir görünüşü (varlığı değil) yoktur. Burada kastedilen, kendinde bulunan beden uzuvlarının, nesnenin kendilindenliğine bile ait olmaması, tanımlı şu ya da

bu kategorinin (stereotipin) birine ait olmasıdır. O anda bir kadına bakıyor, izliyor ya da dokunuyor değilsinizdir. Karşınızdaki sadece kurgusal bir kategorinin (stereotipin) rastgele bir örneğidir. Kategorinin diğer olası ör-

PORNOGRAFI İDEOLOJİSİNE GİRİŞ

YA DA

PORNOGRAFI HADIM EDER.....

l a n e t l e i t h a f o l u n u r . . .

belirlenir. Seçimlerinden hiçbirini kendi bireyselliğinin göstergeleri değildir. Etkin ve edilgen olması nesneliğiyle çelişmez. O, efendisinin, öznesinin olmasını gerektirdiği gibidir. Burada iki cins arasında varolan bir hiyerarşiden söz edilemez. Buradaki

sayıda kültürel göndermeleri vardır, sonsuz sayıda kültürel çağrışıma yol açarlar. Burada iddia ettiğim bedenlerimizin olmadığı, kadın ve erkek olmanın ya da genel manasıyla cinselliğin bir yanılsama olduğu değil; sadece varolan bu “verili” gerç-

neklerinden hiçbir farkı yoktur.

b. “Nesne”nin davranış ve iç dinamiklerinin stereotipleştirilmesi :

Pornografi “kadın” davranış ve iç dinamikleriyle ilgili stereotipler oluşturur. Kadın itaatkardır. Sizi ister, boyun eğer, her an sizin istekleriniz doğrultusunda hazır, sizi merkez yapar, köleniz, nesneniz olur, itiraz etmez, tatmin olur, beniniz, egonuz için vardır! O bir seks makinesidir, kırılabilirlik, duygusallık onun maskesidir, “o” aslında elinizi uzattığınız yeredir, uzatın elinizi, aslında, kıstırılan, isteyen odur.

Nesneniz tek boyutludur. Burada kastedilen sizden istediği ve vermeye hazır olduğu bir tek şey vardır. Bu nesne, size bu tek boyutun yanında başka hiçbir şeyi çağrıştırmaz. Yani, bu noktada insanın tam bir değılmesidir. Sizden seks istiyordur ve size seksi vermeye hazırdır; ama bunun yanında sizde diğerk hiçbir çağrışıma yol açmaz: hüznün, şefkat, acı, sevgi, acıma, takdir, aşk, yakınlık gibi... Onu sevmeyiz, ona yakınlık duyamaz, aşık olamaz, onu takdir edemeyiz, onun hüznünü paylaşamaz, onunla ağlayamazsınızdır.

Aynı zamanda, pornografik kadın imgesi (nesne) bir süreci içermeyiz. Geçmişiyoktur. O, pornografik “süreğen” “şu ana” aittir. şu andaki tek boyutluluğı öyle olagelmıştır. Hiçbir zaman yukarıda saydığım duygulanımları içermemiştir; zaten

size çağrıştıramazdır. O cinsel kurgunuzun nesnesidir, şu andaki ve olası sonsuz “şu anda”. Yarı ya da bir ay sonra derginin sayfasını açtığınızda ya da görüntüsüyle karşı karşıya geldiğinizde size yine aynı şeyleri çağrıştıracaktır.

c. Cinsellik ve Cinselliğedair Kurguların Stereotipleştirilmesi:

Pornografi cinselliğedair bir “kurgunun”, kendince bir kurgunun ta kendisidir. Cinsellik başlıbaşına bir stereotiptir pornografide. Başy, adımları, sonucuy, oyuncularını, doğruları, yanlışları olan mekanik bir el kitabı, cennetin altın anahtarıdır. Kadın- sözedegeldiğimbir seks makinası, boş bir vajina, plastik bir vitrin mankenidir. Sizse dünyanın merkezisinizdir, okşar, sokar, boşalır, yok edersiniz. Seks duyguları içermeyiz, bilirsiniz. Tatmin etmenin, olmanın yolları vardır: yazar, okursunuz, bakarsınız. Siz de bir makinesinizdir artık.

3. Pornografi Mittir.

Pornografi mittir; çünkü gerçeğindeğılmesidir. Gerçeğinin mutlaklığı ya da kurgusallığı üzerine tartışmalara girmeyeceğim burada. Tek demek istediğim, pornografi varolan ampirik gerçeklikle uyumaz. Kadınlar pornografinin sunduğı seks makineleri değildirler. İnsandırırlar ve sırf bu yüzden çok boyutludurlar. Duyguları, düşünceleri, bireysellik-

leri vardır; elinizi uzattığınız her an orada değildirler, severler, aşık olurlar, düşünürler, karar verirler ya da nefret ederler. Yani, özerk birer varoluşları vardır. Varoluşlarının amacıysa erkek merkezinin bir uydusu olmak, onun doğrultusunda tatmin etmek ya da olmak değildir. Her insan gibi hayal kırıklığına uğrarlar. Kadınlar onların olmalarını ve görünmelerini istediğiniz gibi değildir. Vardırırlar ve görünürler.

Erkeklerse dünyanın merkezi değildirler. Dünya penislerinin etrafında dönmez, zannettiklerinden ve onlara dayatılardan daha çok boyutludurlar. Acı çeker, hüznün, aşağılık duygusu, güvensizlik, kaygı, güçsüzlük yaşarlar. Şefkate muhtaçtırlar. Sever, aşık olur, yakınlık duyarlar! İnsandırırlar!

Pornografi insanın çok boyutluluğuna ket vurur. Duyguları bütünlüklerinden ayrıştırır, aralarına duvarlar örer, şizofrenleştirir. Pornografik cinsellik süreci olarak sunulan “şey” de bu noktada bir mittir. İnsan hayal gücüne ket vurduğı oranda baskısı ve otoriterdir. Tektipleştirir. Cinselliğı kalıplaştırır, bireyselliğinden ve sezgiselliğinden koparır. İnsanların bireysel yaşamlar kurmalarına engel olur. CİNSELLİĞİ VE İNSANI HADİM EDER!

MAHAN DOĞRUSÖZ

Ana Sav :

İdeolojinin çözülmesi ile
orta yere gelen
marjinalite boşluğu
'kürmek' i edenlerce
aktivizasyonulmazsa
militanî potansiyel
sub-'larda pat eder

- Z I M N -

(dogma ile iyeli çostik romilerin dö'den)

Yazdıklarımda simgesel

anlamlar arayanların;

boyunu altında kalsın

S. BECKETT

düm

bugüm

yal

okr

**sen şehir oğulusun
incikme yazıttır atanı**

**'sapere aude'yledir ki
doğuramadınız beni;
doğuramazsınız daha.**

**Peniste dardığı gibi
durmaz (m)**

Şu iyelik meselesi ile fena bozud kafa.
Anl epik eylemeleri sev olmam ama kurac
işte kafalar. Baka; cümle içinde yahut 'şey'
son olurken verdiki rahatsızlık bir bir de
dahi bile toplumsal (bu da dahi bile ne
demek ise eğer) karışmadaki sistemi ol
ediciği kural. Bir tane de dahi bile güir
kurmuşum bu konuya:
iyelik'i sahip etmeli mi / mülkiyet bizi /
eşyaya babsından / bağlamasın / daha
daha

Nasılsın. Şimdi ?

**Herkesine içindee bir e vardire
Amae ene çoke ben vardae**

**Atamın rahmine
dönmek istiyorum**

**Anneciğim; ayaklarım
şış di.
Biraz logia getir
s ü r e b i l e l i m ...**

**Beliğ'dir;
.Dil. Ben**

**Haşv-i kabilh;
Bildenim**

**Haşv-i melih;
Dil benim.**

Siyah

Kahperengi

beyaz

**Benim kördüğüm sensin
Senin kördüğüm kimler**

**Seni sevmem; toplumu
meşru kılar
Oysa herbir imiz i yoknz**

**Benim kördüğüm sensin
Senin kördüğün imler**

Evden ÇİZGİFENKİ

② Dogmanın kitabı olaydı; uydururdum.	① Anımdan çok Severdim seni	③ Ama yokuz Bunu ağla artık
siyah	kahperengi siyah	b e y a z
özüm yıllarda Kaldı	wael spere windan on tha MODERNITE	
kağıt ben el ne	benim kağıtın barışır La revanche de dieu SİYAH	
V İ N C İ T O M N İ A V E R İ T A S		
Hey; dinle	gel bana	yoksa gelme
	Sen bana dogma olasın Atamlar da seni seve !	
Artık	kaydedecek	birşeyyyyok

Allâh cezağnızı versin !

Ne tuhaf haldir bu; söylenmiş
birşey daha ewel söylenmiştir diye,
söylenmemiş birşey de daha ewel
söylenmemiştir diye söylenmiyor.
Fuzulî

5 Eylül 1993 - 18 Ramazan 1414
MUHSİN ÜNLÜ

çıkıp

Kerami Ağa'nın Garip Serüveni

Cihat Burak

Yaşlı adam, kalabalığın onu sürüklediğini hissetti, ayakları yerden kesilmişti sanki, girdabın içindeki saman çöpü gibi kapıdan içeri çekildi, göz açıp kapayıncaya kadar son cemaat yerinden kubbe altına gelmişti. Dışarıda kavurucu bir sıcaklık olmasına rağmen görkemli caminin içi daha ziyade serindi. Cemaate katılmak için evinden dışarı çıkmış olduğuna sevinmişti. Sultan, İstanbulluların bu en büyük, en güzel ve ulu camideki Cuma'ya bir kez daha Yaradan'a yakarmak için katılmalarını buyurmuştu, çünkü sadık bendelerini terk edecek gibiydi. Bir veba salgını şehirlerin en büyük ve en güzelini kırıp geçiriyordu. İstanbul aylardır hastalığın pençesindeydi, pasifiğin binbir kokulu adalarından gelen kadırgalar, mikrobu da getirmişti. Her gün üç-dört bin tabut, evlerden mezarlıklara taşınıyordu. Ölüler usulünce kefenlenemiyordu bile, imparatorluğun büyük tezgahları, kefen talebini karşılamaktan aciz olduklarını itiraf ediyorlardı. Bir Müslüman için en acısı öte yana kefensiz gitmekti. Cihada bile kefenleriyle gitmiyorlar mıydı? Bu düşünceyle ürperdi Kerami Ağa, eşya sandığının dibinde kutsal bir emanetmiş gibi sakladığı kefeni geldi aklına. Çilekeş'in bulunluğu, insanların o en arınmışının tören alayındaki bir filin sırtında olduğundaki gibi, müminlerce çevrelenen minbere ilk kez bu kadar yakın bir yerde duruyordu. Sultanın, Dördüncü Murat'ın bizzat kendisi Çilekeş'e inzivasından çıkıp Cuma'ya gelmesi için yalvarmıştı. Kerami Ağa, Çilekeş'i gördü; Kubbe'ye görümez iplerle asılıydı sanki, peçeli yüzüyle Mekke'ye durmuştu. Birkaç dua mırıldandı, bakışlarını kaldırdı: Büyük aydınlık kubbe, kaplamaların altın pırıltılarının ortasında donakalmış gibi duran devasa melek tasvirli bingilerin sanki, yan sahinlerin porfir kolonlarını taşıdığı, Allah'ın adının yakıcı bir soluk gibi zikredildiği, baş aşağı olmuş, hiç görülmedik bir gökyüzünü andırıyordu. Gevşemişti biraz. Üçüncü Mehmet'in bu eski müsaahibi sadece zorunlu ihtiyaçlarını karşıladığı bir cimri hayatı sürdürüyordu. Ölmeden önce Yaradan'ın adına bu kutsal gündeki yakarıya katılmayı istemişti. Belki de bugün, en güzel giysilerini giyip dünyanın bir ucundan getirilmiş kokularını sürmüş olarak burada toplanan cemaatin ortasında ölme mutluluğuna erişecekti. Birçoklarının kıskanacağı bir ölümdü bu. Hafif bir ağrı hissetti karnında, yorgunluktan ve ilerlemiş yaşından dolayıydı kuşkusuz. Yeniçeriliğinden bu yana üç padişah görmüştü, bir dördüncüsünü de çıkarabilirdi. Ama şimdi sahildeki bir sandal gibi çürüğe çıkmıştı. Ge

çmek bilmeyen ağrı kendisini gittikçe daha fazla hissettiriyordu. Bir ara kendini daha iyi hisseder gibi olduysa da, ağrı daha da şiddetlendi. Bu, hafiften bir okşayış, bir gıdıklamayla başlayıp acımasız bir pençenin tınakları ile bağırsaklarını deşmesiyle biten, sinsî, dayanılmaz bir ağrıydı. Karnı küs derisi gibi gerilmişti. Üstelik aralıksız gurultular neredeyse duyulur olmuştu. Göz ucuyla kaçamak bir bakış fırlattı etrafına. Çıkış fazlasıyla uzaktaydı ve kurtuluş yolu tıklım tıklım doluydu. Çıkışa nasıl varabileceğini düşündü bir süre. Hiçbir yolu yoktu. Acı gitgide daha dayanılmaz, aman vermez olmuştu. Murdar olmanın utancıyla öleceğini düşündü. Parmaklarını karnına geçirdikçe soğuk terler boşanıyordu. Bir ara bayılacağını sandı. Ölmeyi diledi. Ama ölüm gelmemişti o anda. Kerami Ağa acıyla nerdeyse kendinden geçmiş, murdar gidip ecdadının bedduasına ve ahiretin gazabına uğramadan önce ölmeyi diledi Yaradan'dan. Bu sırada bir ses duydu. Yanına oturmuş olan dev cüsseli bir sipahi kulağına fısıldayarak "Baba neyin var? Suratın kıpkırmızı olmuş, terliyorsun, dudakların çorak topraklar gibi çatlamış, titriyorsun, derdin ne?" diye sordu. Çektiği acıyı anlattı Kerami Ağa. Ondan kendisini olduğu yerde öldürmesini istedi. Dört padişah görmüştü o, murdar olmaktansa ve bu kutsal yeri murdar etmektense ölmeyi yeğlerdi. "Beni iyi dinle" dedi sipahi, "seni derdinden kurtarırım, ama bana bahane bulmaya kalkma. Daha sonra kimseye bundan bahsetmeyeceksin. Ve beni tekrar görmeye kalkışmayacaksın." Kerami Ağa söz verdi. Sipahi, harmanisini kafasına dolar dolamaz Kerami Ağa'nın acıları birdenbire dindi. Havalandığını hissetti Kerami Ağa, ve kendisini Kağıthane'de dere kenarındaki bir düzlükte buldu. İhtiyacını giderdi, yeniden keyifle abdest aldı. Düş gördüğünü zannederek gözlerini açtı, temiz ve gayet iyi olarak yerinde, nur yüzlü sipahinin yanında olduğuna şaşırmıştı. Sipahi onunla, hayatını ve onurunu kurtardığı adamlarla en ufak bir şekilde ilgilenmiyordu.

Kerami Ağa, namazın sonunu sabırsızlıkla bekledi. Velinimetinin elini öpüp, sağ elinin başparmağını yoklayıp kemikli olup olmadığını anlamak için delicesine bir istek duyuyordu. Karşısındakinin Hızır Aleyhisselam'ın ta kendisi olduğuna emindi. Eğer durumu böyleyse cennette Ahiret hayatını yaşamaya hakkı vardı. Çıkış hay huyunda, kaybetme korkusuyla sipahinin peşinden bir adım bile ayrılmadı. Bir kez dışarı çıkınca da harmanisinin eteğine yapıştıverdi. Sipahi, bu densiz yaşlı adamdan kurtulmayı denediyse de nafile! Kerami Ağa, sipahinin sağ elinin baş parmağını yakalamaya çalışırken bir yandan da gözlerinden yaşlar akararak ondan adını bahşetmesini diliyordu. Sipahi duymazlıktan geldiği yaşlı adamın bir anlık dalgınlığından yararlanarak kurtardı paçasını, abdest alınan çeşmelerin hemen yanındaki ayak yoluna dalıverdi. Kerami Ağa daha vazgeçmemişti, gözlerini kapıya dikerek bütün hayatı boyunca beklediği Hızır'ın dışarı çıkmasını bekledi. Ona yüz yıl gibi gelen bir bekleyişten sonra ayakyolunun kapısı açıldı, içeriden dev cüsseli, başında kenarı altın sırma işlemeli üsküf, kuşağında gümüş sapı ustalıklarla işlenmiş yatağanı, kılıfında iki çakmaklı tabancası ve geniş göğsünden sarkan kösteğiyle göz kamaştıran bir Yeniçeri çıktı. Ona bakmaya tenezzül bile etmeden doğruca yola koyuldu. Ve vakit geçirmeden bir kebabçıya girip masalardan birine oturdu. Kerami Ağa, parmağı henüz dişleyemediğinden sürekli takipteydi,

doğru yolda olduğuna emin, gidip masasına, tam karşısına oturdu. Yeniçeri büyükçe bir kebab tabağı söyledi, tanımazlıktan gelerek yemeğini yedi, silah şakırtılarıyla masadan kalktı, hesabı ödeyip çıktı. Kerami Ağa her an tetikte, bir gölge gibi izliyordu. Issız bir sokağa geldiklerinde Yeniçeri arkasına döndü, Kerami Ağa'yı olduğu yere mihlayan, şimşek çakan gözleriyle gürleyerek ne istediğini sordu. Kerami Ağa, o yaşlı cılız sesiyle baş parmağını yoklamak istediğini mırıldandı. Yaradan'ın meleklerinden biriyle karşı karşıya olduğundan emindi. Yeniçeri bir an düşündü, yumuşak bir sesle "Babalık, iyi birisin, bilmeye böyle sine can attığın şeyi öğreneceksin, bugün güneş batmadan Galata'daki Yeniçeri dergahında ol, tek kelime etmeden bekle ve sana yapman söylenenleri yap," dedikten sonra bir hayalet gibi ortadan yok oldu. Kerami Ağa, Haliç'i kayıkla geçip geç kalmamak için bir at kiralayarak sözü edilen yere akşam ezanından önce tam vaktinde varabildi. Bu batakhane Galata'nın orta yerinde, birçok insanın girmeye çekineceği, şehrin adı kötüye çıkmış yerlerinden biriydi. Kerami Ağa, bulmakta fazla zorlanmamıştı.

İri yapılı Yeniçeriler üzerlerinde tuzlukları hiç eksik olmayan alçak masaların etrafında Ege adalarından gelme şarap içip nargile tütürüyorlardı. İçlerinden bazıları uzak ülkelerin solüğünü fısıldayan bir şarkıcıyı dinliyordu. Kerami Ağa bakışları pabuçlarının ucunda, epeyce bir süre ayakta bekledikten sonra adının söylendiğini işitti. Karşısında duran bir Yeniçeri Arap testisini uzatarak "İç" diye emretti. Kerami Ağa, iyi bir Müslüman olarak Hz. Peygamber'in kesinlikle yasakladığı şarabı dudaklarına hiç değdirmemişti. Duraksadı bir süre, ama Yeniçerinin bu kez daha sert "İç" diye buyuran sesi camları titreten bir tonda yankılandı. Kerami Ağa, neredeyse bir dikişte bütün testi içtiğinde bütün Yeniçeriler de ayağa kalmıştı. İçlerinden biri Kerami Ağa'nın omzuna dolu bir testi yerleştirdi ve "Artık bizdensin, bu testi Ahırkapı'ya götür. Orada biri seni bekleyecek ve yol gösterecek. Haydi selametle git, Allah yardımcın olsun," dedi. Kerami Ağa bataktan dışarı çıktı, sendeliyordu, defalarca dikti kafasına testi, kayıkların bulunduğu iskeleye gelip karşıya geçti, karanlık ve çamurlu sokaklara daldı. Varacağı yere yürüyerek geldiğinde yorgunluktan ölmüştü neredeyse, korkudan titriyordu. Bir gölgenin kendisine doğru yaklaştığını gördü. Camide kafasına harmanisini geçiren Yeniçeri tanıdı. "Gel," dedi Yeniçeri, "seni öyle bir yere götüreceğim ki, kendini bu âlemin dışında hissedeceksin. Ne olursa olsun ağzını dahi açmayacaksın. En ufak bir harekette bulunmaktan bile sakınacaksın. Seni bekleyen imtihana hazır mısın? Eğer kendini hazır hissetmiyorsan şimdi bırakmanın tam zamanı, aksi halde çok geç olur." Kerami Ağa ancak işitilen bir sesle hazır olduğu söyledi. Yorgunluktan bitkin bir haldeydi ve şarap dayanılmaz bir susuzluk yaratmıştı.

Yan yana yürüyorlardı. Yeniçeri pis kokan ve karanlık bir sokağa dalıp bir kapıya vurdu. Upuzun, iskelet gibi bir zenci göründü, Kerami Ağa'yı ölçüsüzce dirseğinden kavrayıp bitmek bilmeyen bir labirente yanı sıra sürükler gibi götürmeye başladı. Yeniçeri çoktan görünürden kaybolmuştu. Bir kapının önüne geldiklerinde zenci kapıyı açtı, Kerami Ağa'yı otuzdan fazla insanın duvar diplerindeki ot minderlerde Budist rahipler gibi hareketsizce oturduğu, mumlarla aydınlatılmış bir odaya soktu, yüzü odanın oynak gölgelerinde kaybo

lan bir adamın yanına oturttu.

Susuzluktan dili damağına yapışmıştı. Kimse varlığının farkında bile değildi. Havaya dinginlik ve ölüm sessizliği hakimdi. Kerami Ağa biraz yatışır gibi olduğunda, yorgunluk, susuzluk ve açlık iyice vurmaya başlamıştı. Orada ne kadar zamandır bulunduğunu bilmiyordu. Ama bu ona bir asır kadar uzun gelmişti. Buradakilerin kaskatı duyarsızlığıyla bitkinlik ve sıkıntı ile savaşabilirdi. Ama susuzluk ve açlık... İkinci günün sonunda açılan kapıdan zenci görüldü. Odanın ortasına kadar ilerledi, etrafına şöyle bir göz gezdirdikten sonra orada bulunanlara, bu arada Kerami Ağa'ya da çakmaklı tüfek dağıttı. Uzunca bir bekleyişten sonra kapı yeniden açıldı; içeriye korkudan gözleri yuvarlarından fırlamış iki adam girdi. Peşleri sıra giren kocaman bir aslan birini boğazlayıverdi, parçalayıp yedikten sonra pe-nçelerini uzunca bir süre yaladı ve geldiği gibi sessizce gitti: Kimse parmağını bile oynamamıştı. Sağ kalan, dizlerinin üzerinde korkudan titriyordu, tüfekler üzerine doğruldu, Kerami Ağa ölüp ölmediğini soruyordu kendisine. Karanlığa gömüldükleri her seferinde zenci mumları yakmak için yeniden geliyordu. Üçüncü günün sonunda kapı açıldı ve zenci içi su dolu bir leğen getirip odanın ortasına bıraktı. Büyüyüp bir deniz kadar oldu leğen ve dalgaların üzerinde dehşete kapılmış insanlarla dolu iki kadirge belirdi. Tam o sırada görülmemiş şiddette bir kasırğa patlak verdi. Kerami Ağa, kudurmuş dalgaların sürüklediği, dua edip Yaradan'ın inayetine sığınan insanları açıkça görebiliyordu. Kadirgalardan biri kadın ve çocukların canhıraş feryatları arasında suya gömüldü, kasırğa yuttuğu kurbanları ile karnını doyuruyordu. Diğer kadirgadakiler onları bu felaketten kurtaracak bir mucize beklemeye başlamışlardı ki pir yavaşça doğruldu, çığlıklara ve acılı yakarışlara kulak vermeye tenezzül dahi etmeden, baş parmağıyla direğini işaret ettiği kadirgayı dibe gönderdi. Kerami Ağa düş görüyordu sanki; konuşmak, kaçmak istedi ama tek kelime dahi edemedi. Yakıcı bir susuzluk kavuruyordu boğazını. Bir şeyler yapmak istedi, ama kadirga çoktan felaketin kurbanı olmuştu. Tek kişi bile sağ kalmamıştı. Fazlaydı bu kadarı, tam karşı çıkıyordu ki, onca kişiyi soğukkanlılıkla ölüme gönderen pirin sert bir hareketi yine susturdu onu.

Dördüncü günün sonunda zenci tekrar görüldü, bir sini içinde bir üzüm tanesi, bir dilim ekmek ve bir çimdik tuz getirdi. İşte o zaman pir ilk defa onunla konuştu: "Artık bizlerden birisin, üzüm tanesinin yarısını ye, susuzluğunu gider, tuzu ekmeğe serp, onu da ye." Beşinci günün sonunda Kerami Ağa eve döndü. Epeyce yaşlı olmasına rağmen daha uzunca bir süre yaşadı. Evi gece ve gündüz herkese açıktı. Maaşı orta halli bir yaşantıya elverirken görünürdeki asilzade hayatının kaynağından kimse haberdar olmadı. Bu şatafatın içinde bir yoksul hayatı sürdürdü. Hacılar kutsal yerleri ziyarete giderken evinde bazen haftalarca kalıyorlardı, yaptırdığı büyük konak yüzlerce yolcuyu Mekke'ye veya dünyanın diğer köşelerine gidiş ve dönüşlerinde konuk etti. Fakir genç kızları çeyiz vererek evlendirdi. Yoksullar onun çatısı altında kalacak yer ve iş bulacaklarından emindiler. Yaşadığı uzun yıllar boyunca kapısının eşliğinden dışarı hiç adım atmadı. Herkese uzattığı yardım elinin kaynağını kimse hiç ama hiçbir zaman öğrenemedi.

Türkçesi : Sertaç Canbolat

Bu öykü Fransa'da yayınlanan bir dergi için Fransızca yazılmıştı.
Cihat Burak'ı iki ay önce yitirdik. Anısına....

Demel

S a d e c e Ö y l e . . .

Çok önceleri hazırlanmış, programlanmış, uyulması istenen ve sadece uyulması, yerine getirilmesi gereken kurum ve kuralların içinde burada ve şimdiki zamanda Ben'in yeri var mıdır? Neresidir? Etkin midir? Yürüten midir? Alet olan mı? Sıkıntı çeken mi yoksa? Hizmet eden midir bilerek ve isteyerek? Memnun mudur acı mı çeker? Düşlerini ne süsler, düşleri olabilir mi? Zamanı yok mudur? Çalınmış mı yoksa terk edilmiş midir zaman? İş baştan aşkın, akıl meşgul müdür? Yoksa tüm olanlar mecbur olunan, başka türlü olunamazlıklar mıdır? Zaten böyle mi? Gerçekler mi? Bu sis içinde kimin ya da neyin gerçekleri? Susmalı mı şimdi? Ve yazıya dökme, dillendirme uğraşı neresinde yaşanan günün? Zorunluluk değil elbet ama ne söyler? Yaşanan sahteyi mi döker sıkıntıyı mı? Sahtenin cenderesinden yazıyla, konuşmakla kurtulmak mümkün müdür? Günah çıkartmak mıdır?

Yoksa yaşamanın kendisi sahteye başkaldırma, yok etme savaşına adanan zorlu bir içsavaş mıdır? Ve şimdi, savaşımın yitirileceğine dair eski söylenceleri doğrulamakta mı? Geçmiş sahtenin ince sınırında mı ayrılmakta, yücelmekte, özlenmekte? Yanılıyor olamam mı sahte derken yaşıntılara ve yanılma da yoksa nedir yaşamı iten? Yanılgılar akışı sağlamaz mı, sürüklemes mi sevil-mese de; idare etme, geçiştirme yanılgılar ile

sürmez mi? Gelecek umudu, yanılmaya olan güvende mi yatar? Tabii ki yanılacaksın, yanılmaya inanacak, yanılarak yaşacaksın mı?

Kurumlara, kısımlara, oluyor olanlara tepki duyacak ve kabul edip unutacak, uyacak mısın sonunda? Elbette olacak mı, çünkü böyle mi sürmekte? Çevreye, dünyaya bağlanışında yaşanan, tanık olunan dayanılmazlıklara öte yanda Ben'in biçareliğine duyduğu tepki ile içsavaşım-larının şiddetinin artarak sürmesine normal demek olası mı? Paniğe mahal yok mudur? Us işlevlerini yerine getirmekte mi tüm kurum ve kurallarıyla?

Yaşanılır ve geçilir mi? Bu kör koşuşturma içinde anlamazsın bile mi? Alışılmadıysa bir uyum bozukluğu mevcut mudur? Tedavisi mümkün müdür? Teknoloji bu alanda hızla ilerle-miş midir? 15 gün istirahat mi gerekir yoksa? Akıl başa alınmalı ve onun tek olanaklı dünyasına güvenilmeli mi?

Bensiz olabilen, işleyebilen ve ilkelerini ken-disi kuran, yeterli olan akıl Ben'in onu kullanma iddiası yüzünden hiç istemediği tatsızlıklara alet olmakta mıdır? Oysa onun bir ve tek-olanaklı dünyası ilk ve son umut kapısı değil midir?

Yeri ve yurdunu arayan, zamanından emin olmayan Ben, akılı günlük ve basit emellerine alet mi etmektedir? Onu sorgulama ve sarsma uğraşı

genel kabulün ve kendi kabulümün (elimde olmaksızın, aklımda olan) sarsılmasına neden olabilir mi? Kurtuluş onun elinde midir? Yoksa tek otorite mi? Buyrukları var mıdır? Kimlere nerede inmiştir? Tapınağı neresidir? Bir dayanak mıdır yoksa? Ona dayanarak hangi galibiyetler sağlanır? Değerinin bilinmemesi ile mağlubiyetlerin oluşmasına yol açılır mı? Kime ve neye karşı hangi zafer, hangi hüsrân? “Akıl gereği olarak” diye başlanan sözlerin vardığı nokta çıktığı yer midir?

Tek ortak payda mıdır? İletişimi kurar mı? Yoksa olanaksız mı kılar? Hassas olunmalı mı ondan söz ederken? Zikzakları ve terk edilmeyi sevmeyen daha çok kinci olan mıdır? Hoşgörür mü, nereye kadar hoşgörür, zaman ve yeri kendisi mi belirler, sınırlar? Konuşurken, eylerken, yazarken bu sınırı aşma tehlikeli ve yasaklanmış mıdır? Ayrıca bu sınırı bilecek akla ve yaşa sahip miyim? Dünya yaşımı onun farkına varma zamanı arasında gizli bir bağlantı mı var? Uslu ol emriyle başlayan bu

serüvende geline yer neresidir? Usdışı mıdır? “Mantıksal bir açıklaması” yok mudur? Yanlış mıdır? Yanlış olursa ne olur ve doğru olması için sözün ne yapılması gerekir? Akılcı olması neyi gösterir? Ne söyler? Kendi kendini doğrulama kısır bir döngü müdür? Kamunun genel kabulü ile mi ölçülür? Yoksa bilim adamlarının kabulü ile ikisi birden olduğu durumda mı daha akılcıdır? “Hür iradenin tecellisi” mi gerekir doğruya, mantıklıya ulaşmak için? Hür olması iradelerin yapı içinde nasıl mümkün olur?

Ben bu kadar otoriteye tapınarak nasıl hür olur?

Din bile ona imrenmekte midir ya da hep ondan pay almaya mı çalışır? Kendini böyle mi geçerli kılacağını sanmakta? Asıl çaba şimdiye ayak uydurabilme, uyum sağlama, gelecek garantisi mi? Zaman ona mı ayarlanmalı? Akıl ile din ile ya da bilmem ne ile Ben dışında her türlü dayanak arama bulma uğraşı ben ve ötekini yoksayma tehlikesini, duyarsızlığı taşımaz mı içinde?

Akıla dayanarak, dine tapınarak güç kazanma, rakip yaratma, ezme istemi ne çeşit bir yaşama çabasıdır? Koparmaz, yok etmez mi kendine ve öteki-ne olan yaşamsal bağı?

Sislendirmez mi sisi? Aslan bir şeye atfedilmeyen, “içi” olmayan, sonucu olmayan... Açıklanamasa ne çıkar? Varsın olsun, bilinemezlik niye korkutsun? Nesnel ve özerk olma iddiası mümkün müdür? Hesap yapmadan, ölçmeden, otoriteye başvurmadan ben ve öteki ve başkaya yaşama uğraşı; boğan teknolojiye, buyruklara, koşuşturmaya dünya düzeni ve yeşil kuşak projesi ve şimdinin tüm verilerine karşı koyarak hayal midir? Yani usdışı mı? Ya da ne dışı?

Değmez mi, değersiz mi? değeri kim ya da ne belirler, kabul ettirir, boyun eğdirir, düşleri yasaklar, kim ya da ne?...

....akıl yürütmelerin hissedebildikçe düşünebildikçe, olacağını görerek, tapınmadan ama sadece öyle....

YURDAER ALTINÖZ

Sihirli Formülü

Bu program

İktisat Bankası, Disinformation, ECA, Benetton,

Orkid ped limited, Tuborg, Hürriyet,

Pirelli, Dandy Sakızları, Arçelik,

Mazda, Ülker Çikolata, Rolex ve Levi's'in

değerli katkılarıyla

gerçekleştirilmiştir.

Kendilerine

teşekkürü bir borç biliriz.

Hatta bir gün imkan bulursak

hepsinin ellerinden teker teker öperiz.

İyi akşamlar, sayın seyirciler.

Yükselen ratinglerin televizyonu Fat TV'de gene çok kaliteli bir programla karşınızdayız. Şimdi kumanda aletinizi bir kenara bırakıp, mutfığa giderek derin donduruculu, çok kapılı ARÇELİK'inizden, buz gibi bir TUBORG çıkartın ve yeniden yerinize dönerek, bizi seyretmeye başlayın.

Seyir halinde misiniz? Tamam.

Şimdi size sihirli bir formül vereceğiz. Böylelikle siz de evinizde televizyonlarınızın karşısında kılınızı bile kıpırdatmadan, soğuk içeceklerinizi yudumlayarak memleketin gündeminde yer alan bütün önemli olayların (felaketlerin, katliamların) nedenlerini teker teker öğrenebileceksiniz.

İKTİSAT BANKASI diyor ki, "Hakkıdır paraya tapan milletin istiklâl" İKTİSAT BANKASI, Mevduatınıza yeni bir soluk..

Komple Komplo Kuramı (K.K.K.)

HÜRRİYET'ten 5 kuponla aldığınız MAZDA'mıza allayın, bize gelin. İKTİSAT BANKASI paramızın hayat öpücüğü.

Başlıyoruz. Hep birlikte ekranda görüntüye gelen tabloya bakalım, lütfen.

Tablo.1.

Önemli Olaylar

- PKK
- Rıdvan olayı
- Dinci akımlar
- Yerel seçimler
- Ekonomik kriz
- Üçgen Cinayetleri

Önemli Şahıslar

- Öcalan, Kani Yılmaz, Dr. Baran
- Rıdvan, Osieck, Sazak, Fenerli taraftar
- Erbakan, Cemalettin Hoca, Mezarcı
- Livaneli, Kesici, Dalan, Erdoğan
- Çiller, Clinton, Reagan, Cary Grant, Douglas Fairbanks Jr, Madonna, Magic Johnson
- Cem Ersever ve ark.

(Tablo, Gündemboard'un 16 Mart 1993 tarihindeki son durumu esas alınarak düzenlenmiştir. Değişmiş olabilir.)

hal **YURTTA**

Orkid kanatlı pedleriyle. Havalanın.

Evet, sırayla tablodaki Önemli olaylar (ö.o.) ve Önemli şahıslar (ö.ş.) arasında bire-bir eşlemeler yapalım, şimdi. Önemli olayları küçük harflerle gösteriyoruz.

Evet, hadi hep birlikte

Şekil 1.a

$a \rightarrow A, b \rightarrow B, c \rightarrow C$

Tamam mı? Bütün seyircilerimiz, şekli tamamladı mı? Güzeel.

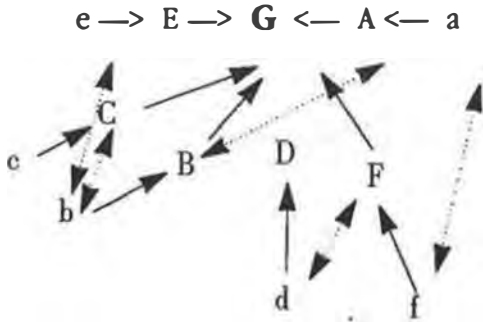
Şimdi de bütün önemli olayları, üstünde birleştirebileceğimiz bir kilit adam (şahıs) belirleyelim.

Kilit adamımızın adı G olsun. (Alfabe de soldan hızla ilerleyen 7. harf) Artık önemli olayları ve şahısları G'ye bağlayabiliriz.

Evet, hep birlikte yapıyoruz. Başla. Eveet...

Bakın. İşte böyle

Şekil 1.b

Ayrıca noktalı oklarla, gösterdiğimiz gibi olaylar ve şahıslar arasında bire bir/birden bire eşlemeler yaparak, hepsini G noktasında birleştirebiliriz.

DANDY ağzınıza sakız mı oldu? Hah bah. Tabii.

İşte DANDY farkı bu

Şekil 1.c

$\supset$

{G} {Diğerleri}

$\{G\} = \{A+B+C+D+E+F+-----\} + \{a+b+c+d+e+f+-----\}$

Görüldüğü gibi Diğerleri kümesini (Bkz. Tablo 1) kapsayan küme, kilit adamın içinde yer aldığı küme oluyor. Diğerleri kümesine yeni eklemeler yaparak G kümesini H'ye ya da alfabenin sağa doğru ilerleyen diğer sevilen harflerine uzatabilirsiniz.

Bizim formülümüz elastiktir.

Fat TV yükselen ratinglerin televizyonu. Grafiğe bakın. Ocakta şuradaymışız, Martta ti oradayız. Fat TV. Fat TV. No zapping. Fat TV

Evet, sayın seyircilerimiz. Seyir halindesiniz, halen bizimlesiniz değil mi? Biz farklıyız. Size gerçekleri göstermekle kalmıyoruz. Daha ileri gidiyoruz. Gerçekleri görmenizi, gerçekleri öğrenmenizi sağlıyoruz.

Bu amaca ulaşmak için Kamuoyunun en tanınmış Hakkı olan "Gerçekleri öğrenmek Hakkı" lafından yararlanıyoruz. Tanınmış. Çünkü biz tanıdık.

Kamuoyunun tanınmamış Hakkı'ları da var. Yeri gelmişken, onlardan birini de cümle içinde kullanalım.

İnsan Hakkı. İnsan Hakkı, İnsanın bir hakkıdır.

Anlaşıldı, sanırım. Geçelim...

Rolex. Rolex. Rolex'le zamanı yakalayın.

Rolex'le zamanı kolunuza hapsedin.

Rolex saatleriyle kuşanmış kollar, amanın ne şanslıdır.

Takın. Şansı yaşayın.

Kısa bir aradan sonra yeniden karşınızdayız. Aradan yararlanarak ben de BEYMEN'den program için aldığım şahane kostümü, bir başka şahane kostümle değiştirdim. Nasıl yakışmış mı? Teşekkür ederim. Bana zaten bütün BEYMEN kostümleri çok yakışıyor.

BEN. BEN. Sıradışı haber programların, sıradışı sunucusu. Bakınız, BEN.

Şu ana dek kuramımızı ana hatlarıyla ve çok kaliteli formüllerimizle (elastik) ile ortaya koyduk.

Şimdi de kuram neyi amaçlamaktadır, kısaca ona değinelim.

Aaa! PIRELLİ. Biz de şimdi senden söz ediyor-duk.

Nerelerden geldin böyle tekerlenerek? İyi lastik

lafının üstüne gelir. PIRELLI. Te-kerlenerek gelen lastik.

Bu kuram, hayatınızı etkileyen olaylar ve onların arasındaki ilişkiler hakkında, gündelik rutini-nizi aksatmadan - *DISINFORMA-TION, informasyon da dünya markası-* sahibi olmanız amacıyla, geniş bir "alanında uzman"lar kurulu tarafından geliştirilmiştir.

Bu kuramla gerçeklere eviniz-de, koltuğunuzda, Fat TV ekran-larınızın tam karşısında sahip olacaksınız. Bu kuramla gerçek-lere hakim olacaksınız.

"Ne mutlu Fat TV seyredene. Fat TV yükselen ratinglerin tele-vizyonu. Gazetesi de var.. Plazası da var. Fat TV'de her yol var."

Dilerseniz, şimdi de sihirli for-müllü kuramınızı nasıl kullana-cağınızı bir örnek üzerinde açık-layalım. Böylece konu daha iyi anlaşılabilir.

Önce 1.nolu önemli olaylar ve şahıslar (Ö.o.Ö.ş) tablosundan rastgele bir örnek seçelim.

Eveet, torbamıza elimizi sokup bir harf seçiyoruz. Huzurlu note-rimiz de şekili, stüdyonun yan- tarafında kendisine ayrılan yer-den izliyor.

Çekilişten önce kameraman arkadaşımızdan rica edelim, no-terimizi görüntüye getirsin.

İşte, noterimiz. Takım elbisesi, ciddiyeti, kravatı, saygılı gülümsemesiyle bu onurlu gö-re-ve hazır olduğunu belli ediyor. Evet efendim, lütfen biraz daha belli eder misiniz? Teşekkürler. Hoş geldiniz. Huzur verdiniz, sayın noterimiz.

Eveet, çekiyorum.

İşte, şanslı harfimiz. Küçük B. yani b. Rıdvan olayı.

Şimdi ne yapıyoruz?

Şekil 1.b'ye bakıyoruz.

Bakalım, Rıdvan olayının han-gi olaylarla bağlantısı var?

e. Ekonomik kriz ile, a. PKK ile, c. Dinci akımlar ile.

Bir yanlışlık var mı sayın note-rimiz?

Yok değil mi? Teşekkürler.

Rıdvan olayı ile diğerleri ara-sında bağlantı kurma bölümüne geçmeden önce, kısa bir ara.

"Levi's. Levi's ile sıkışın. Sınırlı sonsuz evrende Levi's ile sıkış-manın ayrıcalığını, kekremsi ta-dımı yaşayın. Levi's ile kalçaları-nıza şahsiyet kazandırın."

Elimizde dört önemli olay var. b,e,c,a.

Bağlantıları nasıl kuracağız? Nelerden yararlanabiliriz?

Hep birlikte Tablo. 2 ye baka-

lım.

Yeni doğan çocuklar bile artık Benetton giyiyor. Benetton.

Benetton insan derileri. Mar-kayı farkedin.

Bu kaynaklardan nasıl yararla-nacağız, sayın seyirciler.

Şöyle: 1. kaynak Minik kuş'u 900 900 900 numaralı telefonda arayabilirsiniz diğer kaynaklar da son 900' den sırayla bir arta-rak hizmetinizdeler. Türkiye'nin her yerinden parayı basarak ara-yabilirsiniz. Bu bir ALO Fat TV hizmetidir.

Fat TV yükselen ratinglerin te-levizyonu. Fat TV Disinformati-on verir.

DISINFORMATTON, informas-yonda dünya markası.

Kaynaklar tablonuzda gördüğünüz gibi tam 14 kayna-ğımız var. Şimdi, 900 900 900 no'lu telefonu çevirelim hep bir-likte..

Tablo 2.- Kaynaklar

- 1- Minik kuş.
- 2- Medyum Seyfi
- 3- Genel kurmaydan üst düzey bir yetkili.
- 4- Adının açıklanmasında sakınca görmeyen fakat soyadı konusun-da hassas olan bir bürokrat. Ahmet.
- 5-Doktor Anksiyete
- 6- Mahirliği kanıtlanmış kaynaklar.
- 7-CIA nın uydu kuruluşlarının raporları.Tarihleri ve sayfa sayılarıyla.
- 8- Zuladaki şantaj kasetleri.
- 9- "Bir gün telefon çaldı. Telefondaki ses..." ya da "Bir gün posta-dan bir mektup geldi. Açtığımda..." diye başlayan paragraflar.
- 10- Adı bizde saklı önemli bir iş adamı veya Batılı bir diplomat.
- 11- ABD'nin Ortadoğu stratejistleri.
- 12- Berber Salih
- 13- Zuhale abla.
- 14-Tarotçu kamarot

Evet, telefonu çevirelim ve minik kuş'un b olayı ile e,c ve a olayları - *ECA armatürün armatörü* - arasındaki bağlantıyı nasıl kurduğunu öğrenelim.

- Alo, Minik kuş mu? .

Nedir bu, Rıdvan Olayı? Evet, efendim sizi dinliyoruz

- Anlatayımı, biraz uzun sürecektir ama gerçekleri öğrenmenin size pahalıya patlayacağını bilincinde olduğunuzdan kuşku yok. Olaydaki kilit adamımız G, Doktor Menuhin. Rıdvan'ı ameliyat eden doktor. Menuhin ERNK Avrupa sözcüsü Kani Yılmaz ile Zürih'te Inter Continental Oteli'nde aynı hafta içinde kalmış. Enteresan değil mi? Zürih'teki bu otelin baş aşçısı ise Cemalettin Hoca'nın yayın organı Voice of Cemalettin'de haftalık yazılar yazan bir İran'lı.

Menuhin'in, İran'lı aşçıyla, yemek tarifi almak amacıyla otelde sık sık biraraya geldiği biliniyor. Dünyada İran'lı aşçının engin yemek koleksiyonuna sahip, ikinci bir aşçı daha var. Clinton'un babası. Peki, o kim ? Douglas Fairbanks Jr.

Ne ilginç bir raslantı değil mi?

Daha da ilginç, Doktor Menuhin geçen Şubat ayında Inter Continental Oteli'nden ayrıldıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamamış ya da kendisi kimseye haber vermemiş. İkisinden biri...

Olaydaki esrar perdesini daha da aralamak isterseniz sırasıyla 2, 7, 10, ve 11 No lu kaynakların telefon numaralarını çevirmeniz gerekiyor.

Hayırlı çevirmeler.

Evet, minik kuşun, gerçekten insanın tüylerini ürperten açıklamalarını dinledik.

Hikayenin devamını öğrenmek için ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz artık, sayın seyirciler.

Evinizde yerinizden bile kıpırdamadan bütün gerçeklere sahip olabilirsiniz.

Fat TV hizmeti ayağınızın dibine, terliklerinize kadar getiriyor.

Fat TV yükselen ratinglerin televizyonu.

Fat TV dünyayı evinize getiriyor.

Komple Komplo Kuram (K.K.K) setinizi, 11 parça taksitle *Fat -PA* yetkili satıcılarından isteyebilirsiniz.

Fat TV' ile *Ülker Çikolataları'* ndan bir ısırik ala-

rak oturunuz oturduğunuz yerde.

Ellerinizi koltukların kenarlarına koyunuz ve kılmıdamayınız.

Seyrediniz ey ahali!

Fat TV size gerçekleri satıyor, uygun fiyatlarla.

Gerçekler. Gerçekler. Hayatınızda değişik bir tad.

Alın, memnun kalacaksınız.

Sihirli formüllü Komple Komplo Kuramı setiniz çıktı. *Fat PA* bayilerinde.

Fat TV yükselen ratinglerin televizyonu. Alternatifimiz yoktur. Olamaz. Çünkü biz Mass Media'yız. Kitleler yani sizler, siz oldukça biz de varız. Varlığımız, varlığınıza armağandır.

Fat TV gerçeklerin tek taksitli satıcısı.

Hemen alın. 11 ayda ödeyin.

Parça parça gerçekler Fat TV'de.

Parça parça alın, istediğiniz gibi birleştirin.

Ödemeler için endişelenmeyin. *FatPA KART* size inanılmaz kolaylıklar sağlıyor...

FATİH ALTINÖZ

Hayal ve Sinemalar

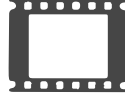
Sinemaya gidiyorum diye evden çıkıp da bir daha geriye dönmeyenlerin sayısı korkunç rakamlara ulaşmış. Fransız polisinin sırf geri dönüşü olmayan, bu sinemalı veda cümleleri için özel bir birim oluşturduğu, yetmişlerde bir gazeteci tarafından ortaya çıkarıldığında büyük tartışmalara yol açmıştı. Bir zamanlar bulunduğu yere dönmeme eğilimlerinin nedenleri içinde bu tür azımsanamayacak bir oran tutuyor.

Polis bu olayları çizebilmek için bin kişilik bir grubu habersizce izlemeye almış. Film seyretmek için dışarı çıkanların hepsinin peşine birer dedektif takılmış. Yüzlerce insan olağan bir şekilde evlerine dönerken, on bir tanesi peşlerindeki dedektiflerle birlikte ortadan kaybolmuşlar. Bunun üzerine suçbilim tarihine “Oltanın Ucundaki Yemin Balığın Ağzına Duyduğu İştah” diye geçecek olan şu deneyi tasarlamışlar. Deneklerin ayaklarına yine habersizce, görünmez incelikte ve çok sağlam bir ip (cyrillepolimersuffinex) bağlanmış. Epey bir zaman geçtiği halde hala eve dönmeyen kişilerin ipleri izlendiğinde, bunların uçlarına iştirilmiş, kedi, ruj, araba lastiği gibi nesneler bulunmuş. Avrupa ve Amerika’da bu kayboluşlar dört haneli rakamlara ulaşmak üzereymiş ama gizli tutuluyormuş.

Herkes kendine göre bir açıklama yapıyor.

En yaygın olanlardan bir tane ise şu “açıl susam açıl” mantığıyla çalışan, gizci olanı. Binlerce farklı evren varmış ve bunlara geçmek için sözlü parolalar gerekiyormuş, sinema kelimesi çok özel bir vurguyla telaffuz edilirse bunlardan bir tanesinin kapısını açıyormuş vs... Kelimelerin bırakın başka bir evrenin geçitini, artık bir gazozun kapağını bile açacak gücü olduğuna inanmadığımdan nesnelerin, mesela mağaraların, evrenin ilk başlangıcındaki gibi simetrik ya da kafiyeli sözler karşısında kendilerini kaybedecek kadar saf olmadıklarını bildiğimden, bu açıklamaya pek ragbet etmiyordum. Yalancı çoban masalındaki gibi maddeleri ancak iki kez kandırabilirdik.

Benim çevremde de konuşulan başka bir yaygın inanış ise şuydu. Günün belli bir saatinde, şehrin belli bir yerinde önceden varolmayan bir sinema salonu beliriyoymuş, reddedilmeyecek bir çekiciliği olan bu yapının içine film izlenmek için giren kişi bir daha dışarı çıkamıyormuş. Ruh için bu kentin, en temiz taraflarını en kirli taraflarına karıştıran bir mikser olduğunu bildiğimden, insanın bu tür şehir seraplarına olan ihtiyacını anlayabiliyordum. Ve ayrıken kolaylıkla boyun eğdirdiğin kötülüğünün iyi şeylerle karışınca tamamen ayıklayamadığından denetimden çıktığını sezebiliyordum.

Binlerce farklı
evren varmış ve
bunlara geçmek için
sözlü parolalar
gerekiyormuş,
sinema kelimesi
çok özel bir vurguyla
telaffuz edilirse
bunlardan bir
tanesinin kapısını
acıyormuş

Kendi varlıkları dışında her şeyin belirsiz olduğunu düşünen ve yiyemedikleri bütün nesnelerden kuşku duyan çelik ruhların burun kıvracaklarını bile bile yine de aşağıdaki olayların gerçekliğinde ısrar edeceğim.

Geçen kış bütün yukarıdaki fısıltıların, kaygıların kafamdan uzak olduğu bir zamandı. Geceyarısından sonra Anadolu yakasına dönmeye, Haliç'in dip taraflarına yakın bir yerden nehrin kıyısına, taksi bulabileceğim bir yere ulaşmaya çalışıyordum. O su parçası ki, en eski metinlerde yer alabilecek, "Ve boktan nehirler çağlaya çağlaya akacak..." türünden bir

mucizeye, mecaza dönmüştü. O kıyıya inen ara sokakların birinde daha önce gazetelerde hiç adına rastlamadığım sinema salonunu gördüm. Galiba sahibi özel isimlerin ruhu çelen bütün cazip vaatlerini yenebilmişti ki, binada onu evrendeki diğer salonlardan ayıracak bir isim yoktu, sadece, gözün elli metreden seçebileceği harflerle "Sinema". Sokak boyunca bütün binalar birbirine yapışık olduğu halde, salonun her iki tarafındaki yirmişer santimlik açıklıklar da beni kuşkulandırmayacaktı.

Filmin adını okuma çabam bir on beş dakika kadar sürdü. Her nasılsa cümleye başlıyor fakat sonra gelip de bütün bir göz

atınca başlangıcı değişmiş buluyordum. Evet, biraz alkollüydüm ve her kadehin insanı gökten bir kat yükselttiğini biliyordum ama bu bir sinema afişinin mistik bir tutum içinde olmasını açıklayamazdı, tutarsız davranan ben değildim. Belki zayıf da olsa bir cevabı, onu uyduran ve şimdi çoktan toprak altında uyuyan sahibini ölümden koruyamamış şu cümlede buldum, "Bütün günün tutarlı davranışlarından yorulan nesneler, gece on iki'den sonra tuhaf davranabilirler,

Galiba sahibi özel isimlerin ruhu çelen bütün

cazip vaatlerini yenebilmişti ki,

binada onu evrendeki diğer salonlardan

ayırarak bir isim yoktu, sadece gözün elli

metreden seçebileceği harflerle "Sinema".

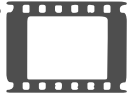
şefkatli olunuz. Beş dakika önce başlamış bir gece gösterimi vardı ve sıcak bir salon uzun bir taksi yolculuğundan daha büyük vaatler içeriyordu. Gişedeki kız ciddi bir ifadeyle, gidiş-dönüş mü diye sordu, "mümkünse sadece gidiş," dedim. Ben gülerken o hatasını anladı, özür dile-di ve daha önce tren garı gişesinde çalıştığını söyledi. Filmlerdeki maço dedektiflerin edasıyla "Böyle güzel bir yüzü affetmek için İsa olmaya gerek yok," dedim. İçeri süzülürken girişin za-

yıf ışığında biletin üstüne bakıp da sadece iki matinenin olduğunu, birinin geceyarısından sonra bir buçuk, diğerinse sonsuzda başladığını görünce gündüzün yorgun nesnelerinin oyununa ben de katıldım, ilk yarının ne kadar sürdüğüyle ilgili matematiksel bir hesaba girişmeden gülümseyerek mırıldandım, "Sıkılırsam arada çıkarım."

Son bir iki sıra hariç her yer dolu olduğu için gerilerde bir koltuğa yerleştim. Yer göstericinin tavanı tutan sütunlardan

birine dayanmış filmi izlediğini ve deni fark etmediğini görebiliyordum. Başlayalı bir on dakika

kadar olmuştu ama bu, yeryüzünün ne kadar geç girersen o kadar karlı çıkacağın bir sürü filmle dolu olduğunu bilen birini üzemezdi. Bir otuz saniyelik seyirden sonra bu filmin neresinden girersen gir hiçbir şey kaçırmayacağın bir yapıda olduğu duygusuna kapıldım. Perdede ölürken Rosebud diye sayıklayan bir adamla ilgili olaylar akıyordu. Dışarıda sinemanın yapay karanlığının değil de gecenin örttüğü bir dünyada buna

benzer bir şey izlediğimi hatırlıyordum ama o şu an perdede oynayanın çok kötü bir taklidiydi. Sahneyi o an soluksuz izlerken bana daha önce hatasız gelen o ilk örneğin ne kadar kusurlu olduğunu kavrayabiliyordum. Manevi keyfin bolluğunun körüklediği o bilmece hırs-la, belki kendimi daha çok filmin içinde hissedebilmek için birkaç sıra öne geçtim. Rosebud sayıklamalı adamın filmi kaybolmuştu ve yerini yine dışarda acemice çekilmiş bir versiyonunu gördüğüm başka bir film almıştı. Kafamda oluşan şüpheleri yatıştırmak için bir koltuk yana geçtim ve perdenin değiştiğini görünce her koltuktan farklı bir film izlenebildiğini kavradım, boş olan arka sıralarda çılgınlar gibi dolanmaya başladım.

On dokuzuncu yüzyıl Amerika'sında elinde tüfek kapıdan çıkarken, arkasından "Niye gidiyorsunuz" diye soran kadını ve dönüp "Birisinin gitmesi lazım," diyen adamı, gittikçe yaklaşan ve orada bulunan bütün insanlara ölümü getiren düşman ordunun ısıklı enfes marşını duyunca güzellik karşısında gayri ihtiyari kendinden geçen küçük adamı, "Çok yakışıklı ve anlayışlısın, bunu biraz çekici buluyorum," diyen kadını ve daha nice celerini bütün hatalarından arınmış olarak bir daha izledim. Ko-

valamacadan ve bütün güzelliklerine rağmen eksik olan tazeliklerinden yorulduğum noktada daha önce hiç izlemediğim bir şeyi görme dürtüsü içimde uyandı. Bütün yaşadıklarımdan sonra bu çok büyük bir mucize olmayacaktı ve bir sonraki koltukta istediğime ulaştım.

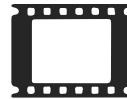

Önce polisiye zannettim, sonra komedi ve korku filmi, en sonunda kadının kahraman kafasını yana doğru söyle bir çevirince bir aşk filmi olduğunu anladım. Koltuğa yaslanmak için geri çekilince film aynı kaldı ama sahne farklılaştı, yüzümü ileri geri, sağa sola oynatarak filmin bütün anlarının perdenin değişik yerlerinde izlenebileceğini gördüm. Burada filmler 8, 16, 35 mm'lik gibi terimlerle ifade edilemezdi, her biri boyutsuz bir noktaya sıkıştırılmıştı. İnsan ömür boyu sonsuzlukla ilgili sayıklamalar okursa demek ki sonunda kendisi de karşılaşıyordu. Bütün bunlara inanmanızı bekleyemem ama ben o okuduklarıma inanmıştım.

Şimdi perdenin baktığım noktasında bir vedalaşma sahnesini görebiliyordum. Boynunun yavaşça kırılmasıyla değişen bakış açım ve sahne yüzünde kısa bir süre sonra tekrar karşılaşacağını zanneden karakterlerin ve filmin geleceğini tam bir nokta yukarıda izleyebiliyor, sonları ile

ilgili ne denli derin bir yanılsama içinde olduklarını sezebiliyordum. Ama işte tekrar o ilk noktaya döndüğümde sanki vedalaşan bu iki insanın da bundan haberdar olduğunu ve filmin geçmişi ya da geleceği ile ilgili her şeyi bildiklerini yüzlerindeki çizgilerin masum bilgelikteki titreşimlerinden seçiyordum. Gülerken en trajik kazaların, intikamların, ihanetlerin esrikliğini taşıyorlar, ağlarken de, savaştan yirmi yıl sonra dönebilen Yunan krallarının, türe mutluluğu getirecek çocuğun, on buğday vermesi beklenen başaktan alınan on birinci buğdayın sevincini yansıtıyorlardı.

Filmdeki bütün oyuncular evrenin hızla genişlediğini, evrenin genişleme teorisinin yanlış olma ihtimalini, pazartesiinden sonra salının gelmesinin zamanın bir alışkanlığı olduğunu, zamanın alışkanlıklarının olmadığını, bütün ruhların kir tutmaz bir malzemeden imal edildiğini, bütün ruhların kirlenebileceğini, varolan

her şeyi ölümün beklediğini ve varolan her şeyi ölümün beklediğini biliyorlardı. Oysa ölüm meleği gelince yere çömelip varolduğunu inkar edene azrail bile dokunmazmış.

Salonda yüzlerce insanla birlikte sessiz, içeri girdiğimden beri ne kadar geçtiğimi bilmeden filmi izlerken yer gösterici

yanına geldi. Konuşmamız gereken şeyler olduğunu, hiçbir şey kaçırmayacağımı, döndüğümde filmin kaldığı yerden devam edeceğini, bunu zaten çoktan anlamış olmam gerektiğini söyledi. Göstericilerle sinema uzay-zamanında konumumu, bozuk paralar karşılığında belirlemek dışında ilişkim olmamasına rağmen bunun dışında bir iletişim fikri hoşuma gitti. Beraber lobiye çıktık. Bana sakın cümlelerle, salonu görmüş olduğumu, bütün bunların nasıl döndüğünü tahmin edebileceğimi söyledi. Bir jeneratör salonun enerjisini temin ediyor, elektrik gösterim cihazını çalıştırıyor, seyirciler de varolan tek filmi izleme şansı buluyorlardı. Sonra bir yarı saat kadar ağır ve sakın cümlelerle konuştu ama söylediklerinin sadece bir kısmını hatırlıyorum. Galiba şöyle bir şey ima etti. Bütün filmler, ya da filmlerin çoğu, iyi kötü bir sürü yönetmenin, Muston'ların, Welles'lerin, Polanski'lerin bu salona gelip, daha sonra dışarıda burada gördükleri filmi çekmeye çalışmalarıyla oluşuyordu. Ama bu sureti yasak olanı resmetmek gibi birçok sakıncaları olan bir eylemdi. Daha önceleri çelme takıp birini düşürmek, perdeleri sallayıp insanları heyecanlandırmaktan daha öte bir şey bilmeyen fizikötesi kötü varlıkların, buradan kaçanların film-

lerini izledikten sonra, inanılmaz vahşi, kanlı, sonu öldürmeye varan yöntemleri öğrenip uygulamaları çarpıcı bir örnekti.

Yer gösterici daha sonra bu salondan kaçmanın imkansız olduğunu, bütün bu kişilerin bunu nasıl gerçekleştirdiğini bilmediğini sözlerine ekledi. Olası bir kaçış yolu varsa bile bunu başaramayanlar ölene kadar salonda seyirci olarak kalacaklardı. Konuşmamızın geriye kalanlarını pek hatırlamıyorum, bir sebebi şu olabilir, söyledikleri yavaş yavaş mecazlara dönüşüyordu ve vakit bulmaca çözmek için çok geçti.

Sabaha doğru kaldırımda kendime geldim. İnsan bazen kendi üstüne basar ve süresiz bir eziyetin içinde kalır. Kurtulmak için ayağını kaldırması gerekir, ayağını kaldırabilmesi içinse ayağının altında olmaması. Tavuk karasının gündüzleri bazı şeyleri görmeme bozukluğu olduğunu kabul edersek, birinci şartı gerçekleştirmiştim ve o salondan kaçabilmişim. Salonun bir mecaz olduğunu ve benim geceyi bir mecazın içerisinde geçirdiğimi kabul edersek ben bu dünyaya hala bir kaçış borçluydum.

Günlerim şu kahrolası hafıza zayıflığına lanet ederek son oturduğum o koltuktaki filmi

hatırlamaya çalışmakla geçiyor. Her gün yeni baştan onun içinde varolduğunu düşündüğüm şeylerin bir dökümünü yapıyorum ama ertesi sabah uyandıgımda fikrim değişmiş oluyor. Filmlerde nedense iki şok yaşanır, unutulur ve hatırlanır, ben de ikinci darbeye anımsayışa kavuşmak için olur olmadık şeyler yapıyorum. Bazen hızla giden bir uçaktan boşluğa ve dünyanın en alçak bölgelerine paraşütsüz atlıyor, bazen elektron akışının şefkatine güvenerek parmaklarımı prize takıyorum. O gece perdede oynayan film hariç hafızamın tüm siliş çizgileri belirginleşiyor, artık altı aylıkken başımdan geçenleri bile hatırlayabiliyorum.

Her yine de büyük bir kısmı geri gelmeyecek gibi yitmişse de bütün o salondaki filmler gibi kusursuz olan o filmde varolan bazı şeylerden emin olabiliyorum. Bir kere orada tren vardı, bir adamla bir kadın vardı, tren, rüzgarın yol açtığı, çok küçük çerçöp taşıyan hortumlar vardı, tren, tren tünellerden çıkıyordu, tren, tren dönemeçlere çok hızlı giriyordu, tren, camların birinden bir kafa uzanıyordu, tren, rüzgar vardı, tren, sonsuz rüzgar, saçlar uçuyor, uçuyordu...

Adnan ÖZDEMİR

UZAYDA OLMUŞ

SCYLLA AND CHARIBDES, SEE THE DESTINY I SOLD...

"bir büyük fırtına koptu
telgraf telleri koptu
çığlık atarak koşuyorum
kasabayı boydan boya..."
T. WILLIAMS

güneşe yıldıza aya, sonra hamdullah'a inanıyordu. aptal olduğunu, renklerin tümüyle mora çaldığı bir anda, subtropikal bir yerde öğrenecek. öğlene lahanalı pirinç yiyecek. gülücüklü gözleri, kıvrımlı saçları. aynaya, fotoğrafa bakınca şu güzelliği... şaşınıyorsun. ağzının şekil alışı. o sanki o değil. et ya da vegetable değil. çavuşüzümü değil. bir tuhaf değil. merkürî'nin kızı değil.

terazi. birinci bölüm. grubu hava. çakıl taşı. rengi sarı. muamma. yumuşak beyaz lokum gibi gülmesinden anla o kızın venüs'le olan alakasını. onun cinsel cazibesi öldürmez, süründürür. ipekler danteller giydirir. saçlarından portakallı kolonyalar döktürür. erkeği kendi halinde pijama giyer. kara gözlü olmaz. oturup seni süzer. konuşmaz. seni ağzından öper. brüksel lahanası yer. terazi erkeği terler (ama çaktırmaz).

ikinci bölüm. maden suyu. göktaşı. sıklamen. yengeçler gece rüyalarına, şeffaf bir imgeleme sarmalanmış tek sıra yürür halde giderlerken, ayıncığı da onların iki-üç tane mudunu takip ederek durmadan değişen duygu hallerine denk düşürerek ışıldar. kolayca anlarsınız. gündüz?.. suratları yengece benzer. rembrandt örneği. fotoğraflı eline geçerse bir bak bakalım. yine kolayca kavrarınız. temmuz'da, haziran'da doğarlar, tatavadan hoşlanmazlar. iyi sushi yapanları vardır. (sushi: el mahareti gerektiren bir yemek türü)

ikizlerinci bölüm. sevdiği renk. turşu renkleri. secondhand levi's pantolon. bukle bukle saçlı, ordan oraya sıçrayan bakışlı, otuz otuzbeş yaşlı şu merkürili çocuk one hundred per cent ikizler'dir. ikizi yanında yoktur, önemi yoktur. o hep iki şey ister. iki kadın, iki iş, iki araba, iki düş. bu

adam her düşünüyü iki deta daha ayrı ayrı düşleyip sayısız bölünme teorisi yardımıyla sonunda karmaşılaşır. içinden çıkılmaz. sinemaya ilgi duyar. where reality ends, illusion begins, bunu anlamaz. önce güzelce harman eder, sonra ayırır. saçlarını ortadan ikiye böler, yırtık perdesü giyer. ayaklarını öne ve arkaya uzatır. hep güzel bir kova kızına aşıkır. bir de sana. onun quick-moving gözlerine en çok mavi gömlek yakışır. dişileri biraz kafadan çatlaktır. ama harikuladedirler. excellent. gerçek evleri hava olup elementleri cıvadır. cıva onları cıvıtmadan götürür. hatta cıvanın avucunun içindeki dayanılmaz oynaklığı hissi gelir adama. havadan irtifa kaybederek yere indikçe bunların yüzünde nahoş bir ifade zuhul eder. işte bunlar gerçek ikizlerdir.

mussolini ise bir aslan'dır. aşka düşerse kırmızı gül demeti vermeyi sever. seni en iyi restoranlara götürüp kurdelalı fantastik aşk mektupları yazar. sen bir tuhaf olursun. sakın kariyerli kız olmayı deneme, bundan o hiç hoşlanmaz. abartma, süklüm püklüm, şaşkalozdur. evlendikten sonra bu adam, iyi kalpli kral arthur olur. gizli gizli başarısız ve maskara olmaktan ürker. akşam yemeğini hafif yer. banyo da uzun kalır, düşünür. yenilir yutulur cinsten değil, bir tuhaf alışkanlıkları vardır aslan kızlarının. boyfriendlerinin fotoğraflı detaylı albümlerini onca yıl dolabın gözünde saklarlar. onu yakmaya kalkışmayasın. duygusaldır bu kızlar. **autumn.** hasan, hazan, hüzn. renk yok. ametist taşı. **bölümü.**

eylül'de doğan çocuklar, bakire doğarlar. bunlardan başak burcu çıkar. ama bekaret garantisi burada, ağzı havada kalıyor. meseleyi harfi harfine almadan, ben halen ba-

kireyim diyen çıkarsa onu daha değişik yönden inceleyin. soft bakışlı, beyaz fingerless eldivenli ve tuhaf bir güzelliği eşliğinde, sessizce otobüsünü bekleyen şu kız... (otobüsü niye bekler) avucunun içinde bileti hazır. o başka düşler kuruyor. (otobüsü niye bekler) bildiğiniz uzakdoğu sümbülü kokusu, bir kere koklarsanız büyüünden artık kurtulamazsınız. (otobüs...) her bahar burnunuza çalınır. başak bu büyüün ta kendisine, kalpleri zangırdatan gizli kokulu yola sahiptir. (chanel no: 5, coco chanel, kenzo, hanzo) bu kız bir gülümseme bütün oda onun radyansıya ışıklanır. gülmediği zaman aklından iki şey geçer. ne olduğunu kimse bilemez. kafa yormaya gelmez. erkek başak dışısından iri gövdesi ve kocaman bıyıklarıyla ayrılır. göğsü kıllı revaçtadır. ama, sold out. bıyıkları askerde keser, politikayı sever. giysilerini ve aşklarını lekelemekten bu adam hiç haz almaz. göze melek gibi görünür. pek çok kadın onunla evlendiğin zaman seni kıskanır. bazılarında çatlama olur. o güldüğünde, kendi silüetinin, onun gözleri içinde bir meleğe dönüştüğünü görür, şaşar kalırsın. ama o melek değildir. mesleği vardır. tuhaf bir şeydir. henry ford II ve goethe gibi. michael jackson da akla gelir. o, mix tempora, -ki menüye yeni dahil edilen bir tür japon yemeği- apple pie, chicken katsu ve karışık komposto gibidir. üzerinde düşünmeden yenilir. evde yapmaya kalkışsan aynısını tuturamazsın.

bir başka bölüm. kırmızı.

ben yolumu yürürüm der oğlan
ve ne zaman bir dağ deresi bulursam
onu alev alev yaparım.

hot chocolate ve de bir anda kim icecream olur ulan! koçlar. mars'la intercom bağlantısı olup mart'da doğarlar, nisanda doğanları yaramaz. (nisan'ın üçüne kadar o.k.) büyüme hızları yavaştır. bu yüzden genellikle pineapple tadında bulunurlar. (satsuma, mürdüm eriği ve bananaya da rastlanır) işleri ağırdır. gece küvetin içinde uyumayı, su sporları yapmayı, arı kovalamayı, mızıkla çalmayı, tiramisü kokmayı severler. üç lisan bilirler. pizza pişirirler. muhabbeci, sakızlı muhabbeci ve deha çıkmaz bunlardan. kadınlarda ayak numarası 38, erkeğinde 44'dür. gözlerinde gözlük. sağa sola kırmızı gördükçe koşar, para harcarlar. şirin kahkahalar atarlar. bazıları kafein sever, bazıları sevmeyen. bir arkadaşım erkeklerinin çok ateşli olduklarını söy-

ledi, bu görüş yaygındır. ama aslı yoktur.

son bölüm. onbirinci.

her onbir numarada oturanın burcu kova sayılmaz. bazıları kovadır. haklarında kitaplar çok şey yazar ama aslında o, daha başka bir şeydir. zodiac'tan ziyade deliler horoskopuna denk düşer ve isimleri değişir. uzun boylu yakışıklı veya kısa boylu brezilyalı olurlar. gay, erkek, trans, hatta kadın kılığında rastlanır. bunların etnik bir manası bulunmaz. kafalarından, uranüs'ün mavi elektriği etrafa saçıldıkça bu dünyaya biraz yabancı düşerler. kuruğa nasıl girilir, bilemezler. uranüs yağmurludur. galileo şeklinde ortaçağlı uzman psikiyatr veya ronald reagan halinde ün salmış olanları vardır. ama gerçekte popülerite onlar için mevzu değildir. mevzular başkadır. tiyatrodan birden şarkı söyleyip hatta oynamaya başlarlar. klarneti hazzetmezler. erkeğinde kadınsı yuvarlak kalçalar, kadınında erkeksi diyağonal bacak bulunur. başka türlü bilemezsin. eğer aşka düşerlerse, bir iki inch boyları uzar. cream caramel yemeye bayılırlar. rüyalarında kızıldeniz'de scuba-diving yaparlar. sabah kahvaltısında salt'n pepa dinlerler. beyaz peyniri kavun turşusuyla bir pek severler. konuşmazlar. gizli gizli araba kullanırlar. mutluluğa inanırlar. tippex'ten açıkça hoşlanırlar.

faisons l'amour avant de nous dire adieux. **bölümü.**

timid smile. a timid smile. güneş her saat yer değiştiriyor. hep ayrı bir yıldızla şehirde kayboluyorsun. gök bulutlu bir gece. aklıma bir sürahi suyla geliyorsun. dolunaya ikinci vitesle tırmanıyorum. reno bir çeşit steysin. kasaba tropik sıcak. kasabaya inecem, inemiyorum. ben bir başıma değilim arabada. dinozorlar suyun içinde bir lacivert duruyor. mars'ta kimler var bizden diye sordum birden. cevap gelmedi. deli günlerinden pizza tadı geliyor damağıma. yol dolunaya dolanıyor. kasaba tropik sıcak. midem bulanıyor. kasabaya inecem. yüzme havuzu kokusuyla aklıma geliyorsun. sigara içiyorum. teleskobum yok. hiç horoskopum yok. sigara içiyorum. dört defa. ben yağmur yağarken doğmuşum. annem söylemez.

END

| o | a

(Bu yazı Londra'nın, Freegrove Sokağından postalanmıştır.)

ÖZGÜR Oğlan

Hava sıcaktır. adam camları, perdeleri kapar. kapıya gider. Alnını serin tahtalara yaslar. Geriye

Cinayet Süsü

çekilerek birden kapıyı açar. kimse yoktur. Karşı kapının ardından bir soluma duyar gibi olur. Dahası iki soluma. Birinin elinde bir tüfek vardır. Bir eliyle tetiği, öteki eliyle kundağı kavramış, tüfeği bedenine yapıştırmıştır. Belki de diliyle arpacığa dokunuyordur. Sonra tüfeği sırtı dönük duran ötekine doğru uzatır. O da döner, namluyu ağzına alır. tüfeğin mekanizması şakırdar.

Kapıdan çıkmış, merdivenleri inen adam o sırada merdivenlerin dibinde duraklar. Başını çevirerek binanın ortasındaki avluya bakar. Geniş yapraklı bitkiler, birkaç koltuk, birkaç şezlong, masa, avludan ağır ağır geçen, dalların arasına, gölgelere sinmiş canlılar: Yaşlı bir kadın, bir kedi, bir köpek, güvercinler, belki bir yılan. Adam bir an bir tüfek patlamasının bu dinginliği bozmasını bekler. Sonra dönüp kapıdan çıkar.

Binanın numarasına bakar. Binanın önündeki yükseltide oturan mavi gözlü, sakallı, dişleri bozuk, parmakları sararmış, sigara içen biri ona gülümser. Adam yürümesini sürdürerek ilk dörtyol ağzına gelir. Durup iki yanına bakar. Görüş alanının dışından gelen bir cip yavaşlar. Direksiyonda sarışın, uzun saçlı, hafifçe - belki de alaycılıkla - gülümser gibi du-

ran bir kız vardır. Sol kolunu aracın camından sarkıtmıştır. Elinde beyaz bir tüy tutuyordur. Cipin neredeyse durduğu bir

anda tüyü elinden bırakır. Cip uzaklaşırken adam tüyün düşüşünü izler. Tüyün boynuzsu, sipsivri ucunun kanlı olduğunu görür gibi olur. Sanki az önce o sarışın kız arkadan boynuna sarıldığı birinin gözüne batırmıştır tüyü. Adam bir kaç sokak daha ilerleyip bir cadde- nin kıyısına gelir. Bir parkı sınırlayan tel örgüye yaslanır. Sanki katran kuyularını aşmaya çalışan dev bir sıçan gibidir. Yolun öteki yakasında bir grup genç vardır. Aralarında konuşup gülüşürler. Bir ikisi dönüp ona bakar. Adam birinin gömleğinin katları arasında bir tabanca görür gibi olur. O sırada arkasından hızlı, küçük ayak sesleri duyar. Döner, kırmızı yağmurluklu bir çocuğun parkın bir ucundan öteki ucuna doğru kaçtığını görür. Adam bu kaçışa katılır, koşmaya başlar, birkaç sokak geçip arabaların arasına girer. Nicedir ilk kez insanlarla göz göze gelmeye çalışarak herkese onu öldürüp bütün bunlardan kurtarmaları için yalvarır. Caddenin öteki yakasında iki polis vardır. Hızlanarak polisler doğru koşmaya başlar. Birinin tabancasını kılıfından çıkardığını görür. Coşkuyla gülümser. Sabahleyin yazdıklarını düşünür. "İntihar süsü"nü.

MUSTAFA ZİYALAN

tarafı kızın omzuna kadar bilezik takmış diyolar ŞİZİFİKA